

SLOVENSKI NAROD

Izšlo vsak dan popoldne, izvenredno ob nedeljah in praznikih. — Izstati do 30 petič 2.— Dm. do 100 vrt 2.50 Dm. večji listi petič 4.— Dm. Popust po dogovoru. Iseratni davek posedel.

»Slovenski Narod« volja letno v Jugoslaviji 240.— Dm. za tuzemstvo 420.— Dm.

Upravišтво: Knafova ulica št. 5. pritličje. — Telefon 2324.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5. I. nadstropje. — Telefon 2324.

Mesto znižanja povišanje davkov

Mesto obljubljenega znižanja bo vlada z novim davčnim zakonom povisala davke. — Ogorčenje med gospodarskimi krogi je naperjeno zlasti proti klerikalcem, ki so glasovali proti izenačenju davčnih bremen.

— Beograd, 2. decembra. V političnih, zlasti pa v gospodarskih krogih z odobravanjem beležijo nastop opozicije v davčnem odboru, ki je na svoji zadnji seji razpravljala o davku na zemljišča. Posebno veliko pozornost je zbudil govor posl. Demetroviča, ki je dokazal, da bo z novim davčnim zakonom, kakor ga je predložila vlada, zemljiški davek povisán za celih 100 odstotkov. Ogorčenje pa zbujá nastop vladnih poslancev, posebno pa še klerikalcev, ki so vse pametne predloge poslance Demetroviča, ki jim ni mogoče očitati pristranosti, marveč izvirajo iz globokega poznavanja položaja in materije, odklonili in sprejeli določbe zakona, kakor jih je predlagal finančni minister. Splošno se naglašá, da je to najboljši dokaz, da vlada sploh ne misli na znižanje davčnih bremen in da hoče nasprotno davke še celo povisati. V trgovskem svetu je vzbudilo največje ogorčenje, da je vladna večina odločila odpravo davka na poslovni promet, kar soglasno zahtevajo vsi gospodarski krogi, ker je ta davek deloma nepravilno razdeljen, deloma pa prekompleksiran. Posebno zamerjajo klerikalcem, da brez rezerve podpirajo vse vladne predloge, dočim so še nedavno baš oni najbolj razsajali radi krivične razdelitve davčnih bremen in obljubljeni znižanje davkov. Sedaj pa so prvi, ki zavračajo predloge opozicije in se zavzemajo za povisávanje davkov in podaljšanje neenake obremenitve. Povisávanje zemljiškega davka bo hudo zadelo tudi slovenskega kmetá, ki že sedaj teči pod težo ogromnih davkov.

Kakor se dozná, pripravljajo gospodarski krogi v Beogradu veliko protestno zborovanje, na katerem bodo govorili zastopniki iz cele države in na katerem bodo zahtevali, da se vlada pri davčni reformi ozira na nešteto krat stavljen predloge raznih gospodarskih korporacij, ki se v glavnem strinjajo s predlogi, kakor jih je postavil poslanec SDS Juraj Demetrovič. V gospodarskih krogih se podčrtáva, da od srbijske vlade radikalov in demokratov sicer ni bilo pričakovati, da bi se resno zavzela za izenačenje davkov, ker to ni v interesu srbijskih volilcev, da pa so polagali mnogo náde na klerikalce. Klerikalci so se sicer ob vsaki priliki hvallili s svojim velikim vplivom v vladi, sedaj pa so popolnoma razočarani. Njihovi poslanci se niti z besedico niso zavzeli za predloge poslance Demetroviča, marveč so skupno z radikalni glasovali proti temu, da se zemljiški davek ne povisá in da se davki izenačijo že s 1. januarjem 1928.

Obljubam vlade nihče več ne verjame, ker se je že ponovno izkazalo, da ima polno lepih besed in blesteč gospodarski program, da pa v praksi na vse to pozabi. Tudi o proračunu se je zatrjevalo, da bo znatno manjši, kakor do sedanjí, da bodo znižani državni izdatki in da bodo sorazmerno znižana tudi davčna bremena. Izkazalo pa se je haš nasprotno. Predlog davčnega zakona pa le dokazuje, da namerava vlada kriti deficit, ki ga izkazuje proračun, s povisávanjem že obstoječih davčnih bremen.

Komiti nadaljuje o atentati

Ponovni napad na železniško progo v južni Srbiji. — Napadalce so včeraj orožniki izsledili, a so v temi pobegnili. — Ogorčenje med prebivalstvom.

Skoplje, 2. decembra. Ponovni napad na železniško progo Kočane—Stip, kjer so našli pod progo zakopano mino, je vzbudil med prebivalstvom nepopisno ogorčenje. Oblasti so odredile energično zasledovanje storilcev. Dosedanja preiskava je dokazala, da je tudi ta napad delo bolgarskih komitov. Oblasti so zato odredile najstrožje zaporo bolgarske meje, istočasno pa so bile na vse strani razposlane močne vojaške in orožniške patrulje. Prebivalstvo je tudi s svoje strani organiziralo zasledovanje zločincev. Ustanovili so neke vrste narodno stražo v katero je stopilo vse, kar more nositi orožje.

Včeraj ponoči so orožniki, v gozdu pri Kočanah naleteli na bolgarsko trojko, ki je brčkone v zvezi z najnovejšim napadom na železniško progo Kočane—Stip. Komiti so takoj otvorili ogenj na orožnike, ki so po daljšem boju komite poglani v beg. Izmed orožnikov ni nihče ranjen, pač pa imajo komiti dva ranjenca. Kakor se da sklepati po krvavih sledih. Komite so v temi pobegnili v planine. Sprva se se obrnili proti meji, ko pa jo zapazili da je meja strogo zastražena in da ne morejo pobegniti na bolgarsko ozemlje, so se skrili v gozdovih. Zasledovanje je sedaj še pojačeno in je pričakovati, da bodo napadalce kmalu prišli.

Atentat na Mussolinija — borzni manever

Včeraj so se v inozemstvu razširile vesti, da je bil izvršen atentat na Mussolinija. — Očividno pa gre za borzni manever. — Lira je na vseh borzah zdrknila navzdol.

— Dunaj, 2. decembra. Včeraj so se razširile tukaj alarmantne vesti o atentatu na italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Prva je sprejela to vest neka večja dunajska banka iz Milana od neke tamošnje banke. Poročilo se je sklicevalo na govorice, ki so razširjene po Milanu. Kmalu nato so se tudi po mestu razširile vesti in so jih potrjevali tudi privatniki, ki so govorili telefončno z italijanskimi mesti. Iz tega se da sklepati, da so bile vesti o atentatu razširjene po vsej Italiji. Dunajsko italijansko poslaništvo se je dopoldne telegrafično obrnilo na kompetentna mesta v Rimu in Trstu, vendar pa do večera ni prejelo odgovora ter zato tudi ni izdalo nobenega demantila. To je vzbudilo tem večjo verjetnost prvotno razširjenih vesti.

Na borzi so povzročile te alarmantne vesti veliko paniko. Deviza Milan je že v dopoldanskih urah rapidno padla. Dočim je notirala v Curihu 28.195, je padla na dunajski borzi do popoldne na 28.12 in je še nadalje padala.

Vesti o atentatu se tudi do večera niso potrdile. Vse kaže na to, da gre za premeteno organiziran borzni manever, ki je očividno dosegel nameravani učinek.

— Praga, 2. decembra. Tukaj so se včeraj dopolne razširile vesti, da je bil izvršen atentat na Mussolinija. Po enih vesteh je bil Mussolini na mestu ubit, po drugih pa težko ranjen.

— Trst, 2. decembra. Na tukašnjih mednarodnih mestih vesti o atentatu na Mussolinija odločno demantirajo. V javnosti o kakem atentatu sploh ni ničesar znanega. Tudi listi ne registrirajo vesti, ki so razširjene v inozemstvu. »Agenzia Stefani« objavila danes službeni komuniké, v katerem vesti o atentatu odločno demantira in naglašá, da so brez vsake podlage in izmišljene v inozemstvu, da škodujejo italijanski valuti.

— Curik, 2. decembra. Tako na tukašnji kakor tudi na borzah v Londonu in Amsterdamu je lra včeraj radi vesti o atentatu na Mussolinija rapidno padla. Tudi intervencija italijanske državne banke ni nič zalegla. Danes se je vznemirjenje že neko. lko poleglo, vendar pa tečaj lire še vedno zelo koleba.

Dunaj za enomanih
kralju Petru Osvoboditelju!

Revolucija v sovjetski Rusiji?

Upor rdeče armade v južni Rusiji

Včeraj so se vršile po vsej južni Rusiji velike demonstracije proti vladi, ki pa so se izpremenile v krvavo revolucijo. — V Odesi in drugih južnih pokrajinah se je vojaštvo priključilo revolucionarjem. — Moskovska vlada brez moči.

— Moskva, 2. decembra. Politična policija je odkrila široko zasnovano zaroto, ki je nameravala izvršiti atentat na generalnega tajnika komunistične stranke Stalina. O tem je poročal predsednik sveta ljudskih komisarijev Rikov na zborovanju komunistične stranke v Charkovu in naglasil, da se namerava opozicija očividno posluževati tčkv. terorja posameznih celic v nasprotju s komunističnim organiziranim terorjem v masah. Kakor ga izjavja čeka. Opozicija je začela zbirati različne elemente, ki vodijo sedaj propagando proti Stalinu kot vodji komunistične diktature in ki ga hočejo za vsako ceno odstraniti. Rikov je pri tej priliki najavil, da bo vsakdo, ki bi le govoril o kakem takim načrtu, brez parda aretiran in postavljen pred revolucionarno sodišče.

Borba med vlado in opozicijo se z vsvo srditostjo nadaljuje. Glasom poročila tajn. centralne komisije Jaroslavskega je Trocki na vprašanje, ali se bo opozicija pokorila sklepom prihodnjega strankinega kongresa, izjavil, da se bo borba še le po tem kongresu pravzaprav pričela. »Mi gremo iz stranke le ko bo tekla kri mnogo krvi!« Kakor se sedaj dozná, je pripadal tudi Joffe opoziciji. Policija je iz tega razloga zaplenila vso njegovo korespondenco. Med papirji so našli med drugim tudi pravila za organizacijo Rdečega križa, ki ga je osnovala opozicija za podporo onih članov, ki so prišli vsled izključitve iz stranke v bedo.

Opozicijski krogi resno mislijo na osnovevanje posebne stranke, ki bi se nazivala »Leninova komunist. stranka«. Opozicija razvija tudi v armadi in mornarici živahno agitacijo, ki je po izjavah Buharina naletela na neveričkovan odziv. V vladnih krogih vzbujá ta agitacija veliko vznemirjenje. Vladni krogi priznavajo da lahko dovede akcija opozicije do katastrofe.

Bukarešta, 2. decembra. Glasom poročil iz Bukovine in Odesa je v vsej južni Rusiji izbruhnila revolucija. Opozicija je v teh pokrajinah v zadnjem času razvijala živahno agitacijo proti vladi. Včeraj je v vseh večjih krajih

prišlo sprva do velikanskih demonstracij proti vladi, ki so kmalu nato razvile v krvavo revolucijo.

Najprej je izbruhnila revolucija v Odesi. Sovjetski komisar Dančenko je hotel demonstrante razpršiti in je izdal vojaštvu povelje, naj strelja na demonstrante, če se ne umaknejo na prvi poziv. Vojaštvo je res nastopilo, toda kmalu se je pridružilo demonstrantom in se obrnilo proti predstavnikom sedanjega režima. Demonstrantje so skupno z vojaštvom napadli vladno nalogo, in ubili komisarja Dančenkova. Njegovo glavo so nataknili na kol in jo v povoriki nosili po ulicah, vzključajoč proti režimu.

Revolucionarjem so se nato pridružili tudi mornarji, ki so zapustili ladje in se podali na kopno. Odeška luka je do nadaljnjega za vsak promet zaprta. V Moskvi so vesti o upor v Odesi vzbudile veliko vznemirjenje. Vlada je takoj izdala generalu Lezjevču nalog, naj zadusi upor in vjame voditelje. General Lezjevč je zbral armado, a se nato sam priključil z vso armado revolucionarjem.

Upor v Odesi je bil signal za vsa druga mesta. Tekom popoldneva je prišlo tudi v vseh drugih južnoruskih mestih do krvavih pookov. Vlade čete so se morale povsod umakniti, deloma pa so prešle k revolucionarjem. General Potenkov je hotel sprva z 20., 21. in 28. polkom naskočiti revolucionarje, a je pozneje odpovedal vladni pokorščino in dal volakom na prosto, da se ali razidejo ali pa priključijo upornikom. Velika volakov je prešla v tabor revolucionarjev. Pokret se glasom zadnjih vestí nacelo širi in se splošno domneva, da je izbruh splošne revolucije v Rusiji neizbežen.

Bukarešta, 2. decembra. Jutri bi se imela sestati mešana rusko-rumunska komisija za reševanje sporov v dnestrskem ozemlju. Vlada pa je danes sprejela brzolazno prošnjo ruske vlade, naj se sestanek komisije odgodi. V tukašnjih krogih se domneva, da je odgovoren sestanka komisije v zvezi z revolucionarnim pokretom v južni Rusiji.

Razorožitvena konferenca v Ženevi

Ruski predlogi so vzbudili povsod veliko senzacijo, vendar pa jih presojejo zelo pesimistično. — Amerika se ne mara vmešavati v evropske zadeve. — Izvolitev komisije za proučevanje varnosti in razsodišča.

— Ženeva, 2. decembra. Pripravljana konferenca za razorožitev je na predlog nemške delegacije odgodila razpravo o ruskem predlogu glede splošne razorožitve in svetovnega garancijskega pakta do prihodnjega zasedanja, ki se bo vršilo bržkone meseca aprila. Datum zasedanja bo naknadno določen. Litvinov je po sprejetju tega predloga izjavil da s tem ruski predlogi niso niti odklonjeni niti sprejeti in da po obstoječih parlamentarnih običajih torej še obstoje in bo treba o njih razpravljati.

Konferenca je nato izvolila odbor za proučevanje varnosti in razsodišča. Za predsednika te komisije je bil izvoljen češkoslovski zunanji minister dr. Beneš. Za podpredsednike pa Uruti (Kolumbija) in Unden (Švedska). Predsednik Laudon je v svojem govoru pozval zastopnike Amerike in Rusije, naj sodelujejo v tej komisiji in pripomorejo do čim povolnejših sklepov. V imenu ameriške delegacije je izjavil njen predsednik Wilson, da se Amerika ne mara vmešavati v evropske zadeve. Litvinov pa je izjavil, da Rusija ne pošlje svojih članov v to komisijo, marveč bo določila le svojega opazovalca.

— London, 2. decembra. Razorožitveni predlog ruske delegacije na konferenci v Ženevi je izrazil v tukašnjih političnih in diplomatskih krogih veliko senzacijo. Radikalni tisk označuje te predloge kot neizvedljivo utopijo. Litvinov predlog gre daleko preko okvirja pripravljane konference. Povdarja se, da Rusi pri tem ne zasledujejo praktičnih rezultatov, marveč da jim gre zgolj za pronazgádo.

— Newyork, 2. decembra. Ruski predlogi na pripravljani razorožitveni konferenci v Ženevi so izzvali tudi v tukašnjih krogih veliko senzacijo. Vendar pa presojejo listi te predloge zelo pesi-

mistično in ne pričakujejo praktičnih rezultatov. »Newyork Herald« piše, da je Evropa po pogodbi, ki so bile sklenjene zadnja leta, razdeljena na celo skupino velikih koalicij. V eni skupini so Francija, Belgija, Poljska in Mala antanta, v drugi Italija, Litva, Madžarska, Avstrija in Bolgarija, v tretji pa Nemčija in Rusija, dočim se Anglija orientira po trenutnih interesih. Ta razdelitev Evrope v interese sfer ima za posledico, da se Evropa ne more pomiriti in bo dovedla v dosegati dobi do temeljite revizije obstoječega stanja.

V uradnih krogih se izjavlja, da Amerika ne more pristati na nobeno pogodbo, ki bi zahtevala od nje oboroženo pomoč za sapsadno vojno. Pripravljena je razpravljati o razorožitvi na morju, dočim svoje vojske na kopnem ne more še bolj reducirati, ker znaša še sedaj komaj 180 tisoč mož. Predvsem pa bi bila Amerika za to, da se prepreči nečloveško morjenje, ki ga napoveduje moderna vojna sredstva, zlasti pa, da se odpravi potom mednarodne konvencije vojna s plinom in dragimi silniimi morilnimi sredstvi, kakor tudi, da se omeji oboroževanje v zraku.

Izmenjava ratifikacijskih listin

Beograd, 2. decembra. Včeraj so bile v Parizu izmenjene ratifikacijske listine o prijateljski pogodbi med Francijo in našo državo. Pogodbo, ki jo je podpisal predsednik francoske republike Doumergue, je poseben kurir zunanjega ministrstva dostavil našemu zunanjemu ministrtvu.

SNeg v Beogradu

— Beograd, 2. decembra. V Beogradu in okolici je včeraj zapadel prvi sneg. Padlo ga je okrog 10 cm. V notranjosti Srbije so vladali snežni zameti in je telefonska zveza na več krajih prekinjena.

Zborovanje hišnih posestnikov

V sredo se je vršil občni zbor Društva hišnih posestnikov, na katerem je takoj po otvoritvi vladni svetnik dr. Lovro Požar protestiral proti nameravani okrnitvi ljubljanske univerze. Soglasno je bila sprejeta od nlega predlagana resolucija. Dr. Regally je protestiral proti premetitvi upravnega sodišča iz Celja v Zagreb, in proti reduciranju železniške direkcije v Ljubljani od 8 na 4 oddelke.

Predsednik društva hišnih posestnikov je očitno pomanjkljivost novega stanovanjskega zakona; na njegov predlog je bila sprejeta resolucija, ki se izreka proti vsakemu podaljšanju tega zakona z ozirom na to, da se je že 95% hišnih posestnikov in stanovanjskih najemnikov sporazumelo glede stanovanjske najemnine. Resolucija naglašá, da se morajo v novih mestnih hišah v Ljubljani naseliti deložiranci in tisti, ki so jim stanovanja s 1. majem 1928 odpovedana. Dr. Regally, ki je obrazložil novi stanovanjski zakon s pravnega stališča, je v svojem govoru tudi naglašal potrebo takojšnjega uveljavljenja zakona o izenačenju davkov.

Navzoči predsednik zagrebškega društva hišnih posestnikov g. Čačkovič je očitno pomanjkljivost stanovanjskega zakona z ozirom na hrvatske razmere. Na predlog predsednika gosp. Preliha je zbor g. Čačkoviča izvolil soglasno za častnega člana.

Il koncu je predsednik g. Prelih kritikoval dosedanje gospodarstvo v ljubljani občinski upravi in je bila na njegov predlog sprejeta resolucija, ki protestira proti 18% vodarini in gostiščini, katere je določena za leto 1928. Hišni posestniki zahtevajo znižanje teh davčnin na 12%. Resolucija zahteva, naj se stanovanjske najemnine v mestnih hišah izjednačijo z ostalimi, ker obremenjuje primanjkljaj v upravi mestnih hiš celokupno občinsko gospodarstvo. Hišni posestniki protestirajo, da bi se podira hiša na Poljanski cesti št. 15, ki je že v dobrem stanju in s katero bi se izgubilo 10 stanovanj in 4 poslovni lokali. Končno zahtevajo, naj se javnosti poljsni prakorčenje proračunov pri mestnih stavbah. Odbor društva hišnih posestnikov je bil pooblaščen, da sestavi spomnilco o mestnem gospodarstvu in vloži pritožbo proti vsakemu mestnemu proračunu. Po debati o raznih manj važnih vprašanjih je bil občni zbor zaključen.

Naši umetniki proti okrnitvi univerze

»Proti kakršnemukoli poskusu okrnitve ljubljanske univerze slovenski likovni umetniki organizirani v slovenskem Umetniškem društvu, soglasno in najodločneje protestirajo. Ukinitve medicinske in tehnične fakultete bi značila veliko kulturno izgubo in težak udarec vsemu slovenskemu narodu. Ke ogorčeno protestirajo proti uničenju ljubljanske univerze, vse slovenske upodabljajoče umetnike zlasti bridko zadeva grozeča izguba arhitekturnega oddelka na tehnični fakulteti. Ta integralni del univerze nadomestuje slovenskemu narodu vsaj v eni pa-nogi umetnostno akademijo. Zato tem bolj zasluži, da se izpopolni, razširi in razvije, dokler ne dobimo lastne akademije likovnih umetnosti. Okrnitev univerze in vsakršna omejitve plodonosnega razvoja njenih fakultet in oddelkov bi značila kulturno-reakcijsko dejanje in težko žalitev celokupnega Slovenstva.«

PRORAČUN ZAGREBSKE OBČINE

— Zagreb, 2. decembra. Danes je finančni odbor občinskega sveta začel razpravo o proračunu. Proračun znaša 300 milijonov Dm, od tega je določeno za investicije 150 milijonov. Za kritje namerava najeti občina večje posejlo.

KEMAL PAŠA SE OZENI

— Paris, 2. decembra. Listi poročajo iz Kaira, da se namerava predsednik turške republike Mustafa Kemal paša v kratkem poročiti s sestro emirja v Afganistanu Beki Ura, ki biva v Parizu, da dokonča svoje studije.

KOLERA V INDIJI SE ŠIRI

— Kalkuta, 2. decembra. Epidemija kolere se strahovito širi. Dnevno umre na 100 oseb. Po zadnjih ugotovitvah je samo tekom minulega tedna obolelo 3708 oseb, od teh jih je 2740 umrlo.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dovize: London 376.75—377.55, Newyork 86.64—86.84, Paris 223—224, Milan 307.00—309.00, Curih 1094—1097, Amsterdam 22.97—23.03, Berlin 1356—1359, Dunaj 799.75—802.75, Praha 166.05—168.55.

Bleški. 70dat. invest. pos. 1921 85 tri betri — 86, 2 in polodst. drž. rente na ratnu štetu 402 tri betri — 403 in pol, 2 in polodst. drž. r. ratna štetu 408 — 408 in pol, Agrarna 52 in pol — 53, Hrv. eskomptna banka 91, Hipotekarna banka 57 — 58, Ljubljanska kreditna 132—133, Jugo 94 in pol — 95, Pražedionna 870 — 880, Sečerana, Osijek 375 — 385, Slavonija 13—14, Verbe 132 in pol — 136, Drava 555 — 565.

INOZEMSKA BORZA:

Curih: London 25.3025, Newyork 518.45, Paris 20.4025, Milan 26.15, Berlin 123.99, Dunaj 28.12, Beograd 0.125, Prag 16.52.

Proslava narodnega praznika v Ljubljani

Kakor običajno, je tudi včeraj Ljubljana na dostojen način proslavila praznik državnega in narodnega ujedinjenja. Vse trgovine in vsi uradi so bili zaprti, delo je počivalo v vseh obratih in podjetjih. Tako privatna kakor državna poslopja so razobesila državne in narodne zastave. Oficijelna proslava narodnega praznika je bila združena s službo boja, ki jo je daroval dopoldne ob 10. v stolnici vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič ob mnogobrojni asistenci. Službi boja so med drugim prisostvovali veliki župan dr. Vodopivec, divizionar general Kalafatić, oblastni predsednik dr. Marko Natlačen, dalje kot zastopnika mestne občine vladni komisar g. Mencinger in direktor dr. Zarnik, predstavniki raznih državnih in civilnih uradov in korporacij, številni zastopniki Udruga rezervnih oficirjev in tudi mnogo občinstva. Na Gradu je bilo v znak proslave oddanih 21 topovskih strelkov.

Po mizi je bila pred cerkvijo vojaška parada, pri kateri je igrala godba Dravske divizije. Ob 9. se je vršila služba boja v pravoslavni kapelici in vojašnici vojvode Milana, kateri so tudi prisostvovali zastopniki oblasti, prav tako se je vršila ob 10. svečana služba boja v evangelijski cerkvi.

Po mizi v stolnici je veliki župan dr. Vodopivec v vladni palači sprejemal čestitke. Škabi ob 18.30 je bil po mestu vojaški mirosov s godbo dravske divizije na čelu.

1. december pri Sokolu II

Ob polnočestvni udeležbi članstva, naraščala in deca je Sokol II. na dostojen način proslavil sokolski praznik 1. decembra v telovadnici na realki. Proslave sta se udeležila kot zastopnik JSS starosta br. Gangl in br. Jera. Točno ob 17. je otvoril slavje starosta br. dr. Šubelj, ki se je v vmeščenih besedah spomnil zgodovinskega dne 1. decembra 1918, ko se je izpolnilo težko pričačevanje vseh pravih Jugoslovenov, zlasti pa Sokolov — udeležencev Srbov. Hrvatov in Slovencev pod kunoško nado nastitijo Karadjordjevičev. V nadaljnjem svojem govoru se je spominjal zlasti naših neodrešenih bratov v Korotanu in Primorju, ki ravno tako težko pričakujejo oni veliki dan — svobode, ko se bodo mogli združiti z ostalimi svojimi iz osvobodilnih brati. V zvezi s tem na kralja — prvega namena Sokola in udeležencev domovino je zaključil br. starosta svoj pozdravni govor.

Nato je tajnik br. Parcer imel globoko zasnovano predavanje o pomenu sokolske

priloge in na o bistvu sokolske misli, ki je bilo predvsem namenjeno v 1. 1927 na novo vstopivšemu članstvu. Predavanje je napravilo na ves navzočih globok vtis. V krasno zasnovanem govoru se je spomnil predvsem neodrešenih bratov v Korotanu in ob sinji Adriji br. Miro Stančič, kakor je lepo število na novo vstopivših članov položilo v roke br. staroste predpisano sokolsko prisego. Sledila je nato razdelitev diplom članstvu in moškemu naraščanju. Članstvo je dobilo veliko diplom, ki si jo je priborila na V. pok. zletu v Ljubljani pri tekmi vrst v prostih valjah; moški naraščaj pa je dobil diplome, ki si jih je priboril pri župni lahkoletniški tekmi, kjer je dosegel naraščajnik Milan Stepišnik I. mesto in veliko diplom. Dasi je društvo po številu članstva in naraščanju bolj šibko, vendar pa dokazuje uspehi na takih atletskih valjah življensko sposobnost in delavnost, kakor je omenil br. starosta.

Nato je imel načelnik br. Trček kratek nagovor naraščanju in dec. 1. decembra ter razdelil naraščanju in dec. 1. decembra »Pot v sokolsko življenje«, ki jo je podaril JSS svoji mladini. Končno se je brat starosta zahvalil vsem za lep obisk in zaključil skromno, a tem bolj iskreno proslavo.

Sokol v Šiški je snoči na dostojen način proslavil sokolski praznik 1. decembra v salonu gostilne Keršič ob častni udeležbi predsednika sišenskega občinstva. Dravstveni starosta brat Ivan Zakotnik se je v kratkem in lepem govoru spominjal važnosti 1. decembra za Sokolstvo in celokupni jugoslovenski narod, zlasti pa junških borb bratov Srbov za našo svobodo in rešitev izpod tujeja jarma. Omenjal je tudi važnost Sokolstva za naravno in telesno vzgojo naroda, pozivajoč zlasti roditelje, da pošljijo svoje mladino k Sokolu, ki sam bo vzgojil krepke in značajne Sokole, ki bodo znali ceniti in braniti težko pridobljeno svobodo. V zvezi s tem na kralja in Jugoslavijo je zaključil br. starosta svoj govor, kakor je sokolski orkester zaigral državno in nato še sokolsko himno. Večer sta povzdigla še kr. operna pevec g. Banovac in g. Šubelj, ki sta s svojimi krasnimi pesmicami namah osvojila srca navzočih ter bila deležna viharnega aplavza občinstva. Zlasti gospod Šubelj s svojimi pristnimi gorenjskimi pesmicami je žel vihar prisanja. Tudi g. Jermol nam je na vtični zaigral dve težki skladbi, ki sta vse navzoče očarali. Končno je še br. Kovčič s občutkom in zanosom deklariral župančičev pesem: »Naše pismo«, ki je napravila na vse navzoče globok vtis. Po oficijelnem sporodu se je nato razvil animiran družabni večer s plesom, ki je potekel prav prijetno v splošno zadovoljstvo.

Novinarski koncert in družabni večer

Novinarski koncert je postal po svojem prav posebnem obelisku v Ljubljani še tako priljubljen in domač, da spada že med bistvene dele vsakoletne prvodecembarske proslave. Tudi letos se je Ljubljana v rekordnem številu odzvala povabilu novinarjev in docela napolnila unionsko dvorano. Sloves naših glasbenih umetnikov, ki so tako ljubivo priredili koncert na korist novinarskega penzijskega fonda, in živahni stiki, ki jih ima časopisje z vsemi panogami našega javnega življenja, so storili še svoje, da je nudila sinoči v Unionsko zbrana množica verne silke Ljubljane; zastopniki so bili vsi, deloma da pokažejo svoje simpatije novinarjem, deloma da slišijo koncert, ki je pač edini te vrste v Ljubljani.

Koncert so posetili prvi predstavniki naših državnih in samoupravnih institucij, gospodarstev, stanovskih in kulturnih korporacij, z eno besedo vsa ljubljanska družba. Navzoči so bili gg. veliki župan dr. Vodopivec, divizijski komandant general Kalafatić, dvorna dama ga. Tavčarjeva, zastopnik oblastnega odbora dr. Adlešič, podpredsednik viš. dež. sodišča dr. Rogina, rektor univerze dr. Nahtigal, komisar mestne občine vl. svetnik Mencinger, novo izvoljeni župan dr. Pae, finančni delegat dr. Rupnik, železniški direktor inž. Knežević, gradbeni direktor inž. Krajec, poštni direktor Gregorič, predsednik stanovskih zborskih dr. Majaron, Hudovernik, dr. Rus, starosta Sokolskega saveza Gangl, predsednik velešolje Bonač itd. itd.

Navzoči so bili vsi ljubljanski zastopniki tujih držav, gg. generalna konzula marki Gavotti (Italija) in dr. Pleinert (Avstrija), konzula dr. Resl (CSR) in Richard (Francija) ter honorarna konzula gg. Struelj (Portugalska) in Dular (Belgija).

Večina gospodov je prišla s svojimi da-

mami, in z zelenjem okusno dekorirana dvorana je nudila res svečano in mogočno sliko, ko je burno aklimirani operni orkester otvoril koncertni program z državno himno. Vratila se je nato točka za točko, vse hvalno in s priznanjem sprejete in viharne aplavdirane. Program je bil sestavljen tako, da je dobil lahko vsak nekaj, kar ga je posebno zanimalo in se mu dopadlo. Zaključili so ga neumorni in priljubljeni »Zvončaki« z dvema učinkovitima domačima skladbama. Gd. Majdičević in gd. Maršević iz Sencinovega trija sta bila poklonjena dva šopka.

Po koncertu je občinstvo zasedlo obe stranski dvorani in restavracijske prostore, v veliki dvorani pa se je razvil animiran ples ob svirni priznanega in neustrašnega Nagodetovega orkestra. Družabni večer je v živahnem vrvenju zbral pestro ljubljansko družbo in je potekel v najlepši harmoniji. Pozornost je vzbujal vinski paviljon, za katerega so naše sloveče vinske trdnice poklonile izbrane vzorce svojih vin. Najlepše priznanje za njihove prideltke je pač delstvo, da je bilo vino skoro na mah razprodano. Druge paviljone so ljubazno založile z raznim blagom novinarjem naklonjene ljubljanske trdnice. Uverjeni smo, da bo tudi letošnja novinarska prireditve ostala vsem posetnikom v najlepšem spominu in se tako častno pridružila novinarskim koncertom prejšnjih let.

O koncertnem programu samem poročat naš koncertni recenzent:

KONCERT

Je otvoril operni orkester z državno himno. Pri tej priliki bi rad pripomnil, da je končno vendarle treba točno ugotoviti harmonizacijo in satačen način izvajanja himne. Operni orkester ima menda dve harmonizaciji in instrumentaciji, od katerih včerajšnja s svojimi figuriranimi glasovi ni baš posrečena. Ona, ki jo je orkester sviral pri jugoslovensko-francoski slavnosti, je dosti boljša.

Za tem je operni orkester pod taktirko gospoda Balatke podal V. Novakovo »Slovaško suito« v petih stavih, od katerih sta zlasti interesantna drugi (Med otroci) in četrta (Na plesi-

šču), radi duhovitega motivskega dela in sijajne instrumentacije. Orkester pa je seveda vse številke odigral prav lepo, kakor od njega drugače tudi ni bilo pričakovati.

Nato je glasbeno društvo »Ljubljana« pod svojim izbranim mladim dirigentom dr. Dolnarjem spelo dva zbora. dr. Kimovčeva teška »Narodna« in dokaj komplicirano »Intonacija« se lahko dr. Dolnarjevo »Mavrica«. Zbor ima krepak glasovni material in bo, kakor vse kaže, s doslednimi vajami in pridnostjo kmalu kos najtežjim nalogam.

Zelo zanimiv je bil prvi ljubljanski nastop Sencinovega trija, ki ga sestavljajo gg. Sencin (vijolina) in Matz (čelo) ter gd. Maršičeva (klavir). Beethoven za pragnil. Udeleženci in ljudski koncert ni bil baš srečno izbran in se mi ga je zdelo kar škoda, ker spada v intimen krog intimne dvorane. Da je kljub temu dosegel tolik uspeh, je najboljši dokaz, kako dobro je bil podan. Z iskrenim veseljem pozdravljamo ta prvi ljubljanski nastop Sencinovega komornega združenja, ki ga je treba z vsemi silami podpirati. Tudi Zikovič so izšli iz naše srede ter dosegli mednarodno slavo. Isto želimo tudi Sencinove mu triju, kar bo lahko dosegel, ako se v vztrajni vajami izenači ter si gospoda nabavi enakovredna instrumenta. Izvrstna je pianistka Maršičeva, tehnično čvrsta je g. Matz, g. Sencina pa že itak poznamo kot ambicioznega, zlasti za moderno, novo muziko navdušenega propagatorja.

G. Majdičeva je nastopila kot odina solistka na večeru in je s spremljevanjem g. Janka Ravnika prav lepo zapela Lajovičevu »Zavrela je roža« in Škerjančevu »Večer soparen bo«. Dosegla in tudi zaslužila je močan uspeh in obilno aplavza.

H koncu je izvajal popularni »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom g. Prelovca molo »Prikrušeno zvestobo« ter užigajočo Pavčičevu »Lenko« s spremljevanjem klavirja. »Lenka« je v preizcni, efektivni in življenja kipeči izvedbi izvrstnega zbora tako urejala, da so jo morali ponoviti.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA

Začetek ob 20. zvečer.

Petek, 2. decembra: »Idealni soprog«. C. Sobota, 3. decembra: Ob 15. uri »Hlapec Jerneja« Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izv.

Nedelja, 4. decembra: Ob 15. »Ukročena trgovačka«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. — Ob 20. »Medea«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ponedeljek, 5. decembra. Zaprto.

Torek, 6. decembra. Zaprto. (Generalalka).

OPERA

Začetek ob pol 20. zvečer.

Petek, 2. decembra. Traviata. Red B. Sobota, 3. decembra: Zaprto. Nedelja, 4. decembra: Ob 15. »Tosca«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ob pol 20. »Bajadera«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 5. decembra. Zaprto.

Torek, 6. decembra. Zvenitba miloševa, premijera. Premijerski abonma. Sreda, 7. decembra. Bajadera. Red C.

Četrtek, 8. decembra ob pol 20. uri zvečer Faust. Gostovanje basista Nikola Zeca, član dunajške državne opere. Izv.

Šentjakobski gledališki oder

Sreda, 7. »Igra v gradu«. (Abonma). Četrtek, 8. »Igra v gradu«. (Izv.)

Sprememba dramskega repertoarja. Iz tehničnih (gorderobnih) ozirov se igra danes v petek večer mesto napovedanega Idealnega soproga Shakespeara je komedija Ukročena trgovačka za iste abonente, to je za abonente reda C.

Opazovanje na sobotno dijaško predstavo, ki se vrši v ljubljanski drami ob 15. uri. Vprizori se Cankarjev Hlapec Jernej v režiji g. Skrbinskega. Predstava je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, pa tudi ostalemu občinstvu, ki se hoče poslužiti znatno znižanih cen. Ker je to dijaška predstava, je prosta oblastnega davka.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. V nedeljo 4. tm. so v Narodnem gledališču štiri predstave in sicer: drama vprizori popoldne ob 15. uri Shakespearejevo Ukročeno trgovačko, zvečer ob 20. uri pa klasično »Medeo« v režiji gospe Danilove. V operi je popoldne ob 15. uri »Tosca« z gospo Mitrovičev, G. Gospodinovom, Holodkovom in Belettom v glavnih vlogah, zvečer ob pol 20. uri pa elektrna Kalmanova opereta »Bajadera« v obitajni zasedbi z gospo Poličev, Balatkov, gg. Drenovcem, Pečkom, Povhetom itd. Vse štiri predstave so ljudske pri znižanih cenah brez oblastnega davka. Zvečer ob 20. uri.

Slednjič vam stroj populi vse lase. To traja zelo dolgo in povzroča neznozne bolečine. Ves presenečen se je ozrl na Lidijo, ki se je njegovim grožnjam smejala. Zaničljiv smehljaj je zaigral na njenih rdečih licih, ko je zaploskala z rokami in sedla za mizo.

— Če bi ne bili tako dobri, dragi general, kakor pričajo vaše oči, bi bili smešni. Ne bojim se vašega trpinčenja, s katerim bi me radi zastrašili. Kaj res ne razumete, zakaj se ne bojim? Sicer boste pa itak kmalu razumeli.

Vstala je, pahnila paznika od sebe in položila roko na usta. Stopila je malo naprej in se obrnila k presenečenemu generalu.

— Pravkar sem položila v usta pastiljo, ki povzroči takojšnjo smrt. Predno jo pogoltnem, bi se vam rada zahvalila za sočutje.

Planil je k nji. Razumel je njene besede. Lidija se je umaknila in nalezla na krvnika.

— Zbogom, Morice, zbogom. Jeana! Zbogom vsi! — je zamrmrala, zatislila oči in padla.

Na ušnih so se ji pojavile krvave pene. Po vsem telesu je zadrtela in obležala nepremično na tleh.

— Mrtva! — je vzkliznil general

nanje posetnike opozarjamo, da končata obe popold. predstavi pred 18. uro.

Sored simfoničnega koncerta, katerega priredi danes, dne 2. decembra 1927, v veliki dvorani hotela Union orkester muzike kr. garde iz Beograda: 1. Kalkinov: Simfonija št. 1 v 4 stavih. Odmor. 2. Milojčević: Srbske valčke scene št. 1. op. 2. 3. Dvorak: Carovnica, simfončna pesem, op. 108. 4. Gotovac: Simfonjsko kolo, op. 12. 5. Calkovski: Slavnostna overtura 1812, op. 49. Na koncertu sodeluje 120 muzikov kraljeve garde in pri zadnji točki tudi del Muzike drav. divizijske oblasti. Koncert dirigira podpikovnik, višji kapelnik Dragotin Pokorný.

Eden največjih orkestroev cele srednje Evrope je brez dvoma muzika beogradske kr. garde. ki stoji pod vodstvom višjega kapelnika in godbenega referenta ministrstva vojske in mornarice, podpikovnika Pokornýja. Kapelnik Pokorný, rojen Ceh, deluje že par desetletij v naši kraljevini in je danes po odstopu svojega prednika skladatelja Biničkega, prvi kapelnik naše vojske. Muzika kr. garde je simfonistični orkester v pravem pomenu besede. To dokazujejo njeni pogosti simfonistični koncerti, na katerih izvaja najznamenitejša dela svetovne glasbene literature. Hvaljevredna pa je njena tradicija, da goji dosledno tudi jugoslovensko simfonično glasbo, jo nvrša v svoje velike koncertne nastope in dva komada jugoslovenskih skladateljev izvaja tudi na današnjem ljubljanskem koncertu.

Nikola Zec v ljubljanski operi. Basist Nikola Zec, odličan član dunajske državne opere, pride začetkom tega meseca v Ljubljano ter gostuje na praznik v četrtek, dne 8. t. m. v vlogi Mešista v Gounodovi operi »Faust«. Operni pevec Zec je na glasu kot

eden najboljših basistov, odličan pevec in tudi izvrsten igralec. Danes že opozarjamo na to enkratno gostovanje v ljubljanski operi. Predstava se bo vršila izven abonmana. Vstopnice se bodo dobile od ponedeljka dalje pri dnevnih blaginji v operi.

Gospa Fanetta Hermsdorf-Bilina gostuje v ljubljanski operi in sicer v vlogi Santuzza v Mascagnijevi operi »Cavalleria rusticana«. Gospa, rojena Ljubljanka, se je učila svoj čas petje v tuk. Glasbeni Matič, pozneje pa v tujini. Za časa svojega bivanja v Nemčiji je gostovala po raznih nemških odrih in to s prav lepimi uspehi. V Ljubljani gostuje v petek, dne 9. t. m. ter jo kot domačinko pozdravljamo na našem odr.

Sprememba opernega repertoarja. Ker je gospa Thieršjeva obbolela, se po je danes dne 2. decembra v ljubljanski operi mesto napovedanega Trubadurja Verdijeve opera Traviata v obitajni zasedbi za abonente reda B.

Dijaška predstava v ljubljanski drami se vrši v soboto 8. t. m. ob 8. popoldne. Uprizori se pri znižanih cenah Cankarjev Hlapec Jernej in njegova pravica.

Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani vprizori v sredo, dne 7. decembra v četrtek dne 8. decembra izbornu, moderno Molnarjevo komedijo »Igra v gradu«, ki je ravno na repertoaru vseh gledališč. Igra vsebuje izbornu humor. Občinstvo, ki ljubi lažje komedije, naj si ogleda to izbornu komedijo. Vstopnice so v pred prodaji v trgovini g. Peter Sterka, nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Skrivnosten zločin pri Sarajevu. — Pustolovec ali blaznež. — Za poneverjeni denar kupljene devoske —

Okrožno sodišče v Sarajevu vodi preiskavo radi smrti mehanika mestne elektrarne Georga Raucha, ki je po vseh indicijah postal žrtev neznanega zločinca. Pokojni Rauch je bil zaposlen v centrali do 11. ure ponoči. Nato se je odpravil domov v Koševu. Doma sta ga zama pričačkvali žena in hči. Naslednji dan sta ga zama iskali po mestu in okolici. Sele proti večeru je Rauchov sin našel očeta mrtvega v grabnu pod silvo. Poklicana zdravniška komisija je dognala, da je zločinec zadel Raucha eno osem centimetrov dolgo rano z nekim topnim orodjem. Smrt je nastopila, ker mu je počila glavna žila. Po udarcu je zločinec še pahnil nesrečnega v 30 m globok graben. Pri tem je zadel z glavo ob drevo. Pri obdukciji so tudi dognali, da je bil Rauch popolnoma trezen. Pri njem so našli samokres, bodalo in bokser. Živel je v svaštstvu z okoljskimi seljaki in tudi s sinom Karlom se ni razumel. Njegova obleka je bila raztrgana in bil je precej poškodovan po nosu, kar priča, da se je energično boril z napadalcem, ki ga je smrtno ranil. Preden je odšel iz elektrarne, je tožil tovarišem, kako ga kmetije sovražijo in da mora zato biti vedno oborožen. Preiskovalni sodnik je uvedel strogo preiskavo, da pojamni zagonetni zločin.

Včeraj je odšla Stanka Veljković v Beogradu kot zastopnica ženskega društva na svečano proslavo ujedinjenja. Doma je ostala le njena služkinja. Ga. Veljković ni zaklenila svojega stanovanja. Okoli polnoči se je nenadoma pojavil neki mlad eleganten gospod in vprašal, če je gospodinja doma. Služkinja mu je odgovorila, da ni nikogar doma. Tedaj je neznanec na veliko začudenje služkinje preskočil balkon in od tod vdrl v sobo. Služkinja ga je vsa prestrašena vorašala, ali je zblaznel. Neznanec ji pa ni odgovoril, temveč se je prišel v sobi slati. Služkinja je hitela k sosedovim in jih pozvala na pomoč. Ti so poklicali tudi orožnike. Neznanec se pa na vse pozive policijskih organov ni niti odzval. Zato je orožnik poklical še dva druga na pomoč. Vlomilec si je med tem napolnil žep z različnimi predmeti, ki jih je v sobi našel. Orožniki so pred vrati sobe zastopni trkali in vpili na čudnega gosta. Šele ko so večkrat ustrelili v zrak, je vlomilec odprl vrata, na kar so ga zvezali. Izjavil je, da se imenuje Jovan Mitrovič. Pri njem so našli hranično knjižico, glasočo se na 70.000 Din in 1000 Din v gotovini. Ko se je Veljkovićeva vrnila s proslave domov, je našla v stanovanju polno orožnikov in drugih radovedne-

žev. Mitroviča so odvedli na policijo in ga pridržali v zaporu, dokler se ne dožene, ali je premeten pustolovec ali pa duševno bolan človek.

Pri zagrebškem »Morgenblattu« je bil nameščen kot inkasat Ferdinand Nemčić iz Bobovca pri Klanjcu. Nemčić je uprava dnevnika poslala v mesto, da bi inkasiral večjo vsoto denarja. Nemčić je odšel in se ni več vrnil. Zato ga je upravnštvo ovadilo policiji. Policijski agenti so kmalu izsledili pobeglega blaginika. Pri zaslišanju je izjavil, da je inkasiral 2200 Din in mu je neka pocestnica od te vsote vzela 1200 Din. Z njo se je seznanil v neki gostilni v Vlački ulici. Potem ko se je okrepčal z dobro večerjo in kozarcem vina, je odšel s pocestnico v neko prenočišče. Našel je sobo, kjer je ostal do jutra. Ko se je zbudil, ni bilo ne ženske, ne njegove denarnice. Policijski agenti so pa ugotovili, da je prišel Nemčić v prenočišče s tremi ženskami in ne samo z eno. Ker vratar ni pustil vseh štirih v eno sobo, je inkasat dve odšlovil. Ženska, ki je z njim prenočila, je izpolnila prijavnico na ime Vinka Tomić, služkinja iz Novoga. Čeprav jo je redarstvo iskalo, je ni našlo. Ferdinanda Nemčića je pa izročilo sodišču, kjer je tudi prijavljen radi tatvine.

Beležnica

KOLENDAR:

Danes: Petek, 2. decembra 1927; katoličani: Bibiana; pravoslavni: 19. decembra, Avdija

DANAŠNJE PRIREDITVE:

Kino Matice: »Šah carici«.

Kino Dvor: »Orloy«.

DEŽURNE LEKARNE:

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Sp. Šiška.

Gajda je bil tepen

Češki fašisti so v nedeljo sklicali v Tinišu na zahodnem Češkem veliko zborovanje, na katerem bi imel govoriti tudi bivši general Gajda. Zborovanju so v velikem številu prisostvovali tudi komunisti, ki so z medikci in izizvanji motili govornike in končno zborovanje razbili.

Gajda, ki se je pripeljal v avtomobilu, se je sprl z nekim delavcem in ga hotel med prepričkom udariti. V tem hipu so Gajdo obkolili številni komunisti in ga pretepli. V silji je segel Gajda po orožju, katero so mu komunisti iztrgali iz rok. Red je napravila šele policija, ki je razgnala i fašiste i komuniste.

Jean de la Hyre:

75

500

Prejšnji večer je bil Jovel v jugozapadnih predmestjih Pariza in je takoj spoznal na nočnem nebu d' Albanacov aeroplan, ki je dajal z rdečo lučjo signale. Ko je zagledal v kabini policijskega prefekta še generala Valesa, ni več dvomil o popolnem uspehu držnega d' Albanacovega načrta. Ni pa vedel, da so Lidijo Brentan ujeli. Zvedel je šele tedaj, ko je nastopil službo in jo zagledal na poti iz celice med dvema paznikoma.

Srce ga je zabolelo. Toda prirojena hladnokrvnost ga je tudi to pot rešila. Na videz je ostal miren.

Gredečo mimo Jovela je Lidija opazila, da se je dotaknil z roko desnega ušesa. Razumela je in se nasmešnila čes, nilem pozabila.

Jovel jo je spremljal s komaj vidnim smehljajem, kakor da se mu ne smili, marveč da ga njena smrt celo veseli.

Trpinčenja so se vršila v veliki dvorani, kjer je gorelo pod stropom dvonajst obločnic. Sredi dvorane je stala

velika železna miza z nekimi čudnimi instrumenti. Ob stenah so stali zagonetni stroji. Pri mizi je bil na vozličku fonograf, pred mizo pa več udobnih naslonjačev.

Ko je stopil general Vales v dvorano, so vsa vrata zaklenili. Sedel je v naslonjač in v očeh se mu je poznalo razburjenje in sočutje, ko se je ozrl na Lidijo, stoječo pri mizi v pričakovanju trpinčenja.

Poleg Valesa in Lidije sta bila v dvorani dva krvnika in dva paznika. General je namignil in krvnika sta zgrabila Lidijo ter jo potegnili k mizi. — Lidija Brentan, — je dejal general, — zdaj vas položim na tole mizo in vse vaše telo oklenemo železni obroči tako, da se ne boste mogli ganiti. Klešče zgrabijo vaše nohte na rokah in nogah ter jih po vrsti izpulijo. Ali boste odgovarjali?

Lidija je zadrtela pri misli na grozne muke, vendar je pa mirno odgovorila:

— Ne, ničesar ne povem. General Vales je nadaljeval:

— Potem vam stroji s kladivi zdrobe kosti v nogah in tisoče razbeljenih igel se zapliči v vaše telo.

— Ničesar ne povem, — je ponovila Lidija.

Vales v obupu.

Krvnika sta dvignila mrliča in ga položila na mizo. General je začel hoditi po dvorani. Bil je tako presenečen in razburjen, da ni vedel, kje se ga glava drži.

Nakrat se je ustavil in zamrmral: — E, morda je pa bolje tako.

Obrnil se je h krvnikom in zapovedal:

— Lahko gresta. Paznika, odnesita truplo v ledenico.

General je odprl vrata in odšel. Jovel je stal ves čas v sosedni sobi. Nervočno je gledal na stensko uro in mrmral sam pri sebi:

— Deset minut! Da bi bilo le končano v desetih minutah!... Očitno je skušal Vales pričeti zasliševanje. To je trajalo recimo pet minut. Torej se morajo vrniti čez četrte ure. Tedaj lahko ostanem sam z njo. Službo imam in moja dolžnost je paziti na vse, kar se dogaja izven mučilnice... Četrte ure... Da bi vsaj Vales odšel, drugih se že kako iznebiti... Deset minut je minilo... Samo še šest, šest!... sedem, osem, kvečemu... Potem bo prepozno.

Jovelovo razburjenje je naraščalo z vsako sekundo.

— Samo še pet!

Miklavž 5. decembra na Taboru.

Sprejemanje daril se vrši na Taboru poleg društvene pisarne v nedeljo popoldne od 3. do 6. ure ter v ponedeljek od 9. ure zjutraj nepretrgoma do 8. ure zvečer. Kdor prinese darilo za popoldan, mora kupiti obenem tudi sedež, ker bodo isti numerirani da se bo moglo izvršiti obdarovanje v kar najlepšem redu hitro in točno. — Sedeži 6 Din, stojšča 3 Din. — Začetek popoldne točno ob pol. 4. — Zvečer ob 8.

Dnevne vesti.

Ljubljani, dne 2. decembra 1927.

— Z naše univerze. V višjo skupino je pomaknjen redni profesor tehnične fakultete ljubljanske univerze dr. Milan Vidmar.

— Is državne službe. Za upravitelja srekega poglavarstva v Smarju pri Jelšah je imenovan politično-upravni uradnik istega sresa dr. Herbert Kartin; premešeni so politično-upravni radniki dr. Josip Hubad in Ljutomer v Celje za upravitelja celjskega sreskega poglavarstva, dr. Leo Brunčič in Celja v Ljutomer za upravitelja ljutomerskega sreskega poglavarstva, dr. Fran Hra-
bovec iz Smarja pri Jelšah k velikemu županu mariborske oblasti, dr. Ljudevit Klopčič od sreskega poglavarstva v Ljubljani k sreskemu poglavarstvu v Litijo, Oto Kette od sreskega poglavarstva v Kamniku k velikemu županu ljubljanske oblasti in dr. Jan-
ko Vidic od velikega župana ljubljanske oblasti k sreskemu poglavarstvu v Ljubljani.

— Spremembe v naši vojski in mornarici. Imenovani so: za upravnika dravske stalne vojne bolnice dosedanjí načelnik sanitetnega oddelka komande dravske divizijske oblasti sanitetni podpolkovnik dr. Dobričević Stoj-
nič, za načelnika sanitetnega oddelka koman-
de dravske divizijske oblasti in vršilca dol-
žnosti šefa kirurškega oddelka dravske
stalne bolnice dosedanjí upravnik te bolnice
sanitetni polkovnik dr. Rihard Jug, za ko-
mandanta mostarskega vojnega okruha do-
sedanjí pomočnik komandanta mariborskega
vojnega okruha polkovnik Buda Prica, za ko-
mandanta otočškega vojnega okruha dose-
danjí pomočnik komandanta celjskega voj-
nega okruha polkovnik Alfonz Zerjav, za po-
močnika komandanta 21. pešpolka Česko-
slovaškega dosedanjí komandant 4. bata-
ljona 49. pešpolka podpolkovnik Zvonimir
Haglján, za pomočnika komandanta 23. peš-
polka dosedanjí komandant 3. bataljona 27.
pešpolka podpolkovnik Vekoslav Ferderber,
za pomočnika komandanta 32. pešpolka »Ne-
vesinjskega« podpolkovnik Josip Pajker,
doslej v službi v štabu komande jadranske
divizijske oblasti, za pomočnika komandan-
ta ljubljanskega vojnega okruha podpolkov-
nik Milan Majcen, dosedaj v službi pri šta-
bu komande potijske divizijske oblasti, za
pomočnika komandanta mariborskega voj-
nega okruha dosedanjí zašani sodnik savs-
kega divizijskega vojnega okruha podpol-
kovnik Zivorad Gjorgjevič, za pomočnika ko-
mandanta celjskega vojnega okruha podpol-
kovnik Konstantin Časni, dosedaj v službi
pri istem vojnem okrogu kot vodja mobiliz-
acijskega in statističnega oddelka, komandir
7. čete pešpolka kraljeve garde major Erh
Pipan, za komandanta 3. bataljona 48. peš-
polka podpolkovnik Adolf Kiler, doslej v
službi pri štabu komande zetske divizijske
oblasti, za pomočnika komandanta 2. konje-
niškega polka »Carja Dušana« podpolkov-
nik Vladimir Seunig, doslej v službi pri
kraljevi adjutanturi. Na razpoloženje vojne-
mu ministru sta stavljena poročnik vojnega
broda I. klase Vladko Naglič in artiljerijski
podpolkovnik Ferdinand Janež.

— Preprogovani listi. Ministrstvo notra-
njih del je prepovedalo uvažati in širiti v
naši državi madžarske liste Az Est, Pesti
Naplo in Magyarorszag. Ti listi so prepove-
dani, ker pišejo proti interesom naše države.

— Inspekcija osnovnih šol. Prosvetno mi-
nistrstvo je prejelo od posamnih šolskih na-
zornikov poročila o prvi inspekciji osnovnih
šol. Iz teh poročil je razvidno, da se osnovno-
šolske prilike v Srbiji in drugih krajih priče-
njejo konsolidirati. V Južni Srbiji so pro-
svetne prilike še neurejene, pa tudi v Voj-
vodini je potrebna temeljita šolska reforma.
Naše osnovno šolstvo splošno prav lepo na-
preduje.

— Osebnosti v pošte. Imenovana sta
za pogodbenega poštarja M. Sentar v Mali
Nedelji in G. Cizel v Zgornji Polskavi. —
Napredovali so: za pb. ur. II-4 A. Negove-
tič, pb. ur. II-5 v Brežicah; za telef. III-3
G. Gumlar v Murski Soboti, E. Burdian v
Slov. Bistrici, A. Kramer v Škofji Loki in E.
Ribarič v Mariboru. — Premješeni so pb. ur.
F. Nadrag iz Rogaske Slatine v Ljubljano, A.
Križ iz Beograda na Jesenice na Gor., M.
Strukelj iz Zg. Sv. Kunigote v Litijo, K. Ho-
rak iz Litije v Mursko Sobotu, V. Trefalt iz
Štor v Ljubljano, J. Marušič iz Rogaske Sla-
tine v Ljubljano, M. Globočnik iz Lesc v
Zire, M. Kiler iz Bleda v Kranj, A. Kurent
iz Celja v Slatino Radence, Z. Grobelnik iz
Slatine Radence v Celje, K. Jeglič iz Jesenic
na Gor. v Maribor, M. Ažman iz Zelenikov
v Trzin, M. Grims iz Kreševa v Zeleniki, M.
Todorovič iz Trzin v Koroško, T. Lovšin
iz Sodražice v Štor, T. Radovan iz Novega
mesta v Št. Vid pri Stični, C. Mežan iz Ži-
rov na Bled in K. Mirtič iz Črnomlja v
Metliki.

— Avtomobilski osebni promet med Vr-
niko in Ljubljano. Podjetnik avtomobilske
osebne vožnje med Brezovico in Ljubljano
je prosil pristojno oblast koncesije za pre-
važanje potnikov med Vrniko in Ljubljano,
koder bo vozil avtobus dvakrat na dan. Med
Brezovico in Ljubljano pa ostane število so-
danih voženj.

— Mosaik, knjižica lirskih pesmi Griše
Korintec se tiska v Kamniku in izide te dni.
Brošura bo obsegala okoli 80 strani nekaj
po raznih leposlovnih listih raztresenih, ne-
kaj pa novih pesmi, pesnikovo sliko in last-
norodni njegov podpis. Lirna knjižica bo prav

priljubeno darilo za božič in novo leto in jo
priporočamo.

— Gospodinj! V soboto 3. t. m. izide
»Gospodinj!« koledar Jugoslovenske Ma-
tice za leto 1928 in bo na prodaj pri Jugoslo-
venski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul.
7-II. Tekom prihodnjega tedna bo koledar
naprodaj tudi pri vseh podružnicah Jugo-
slovenske Matice v Sloveniji in v vseh knji-
garnah. Cena Din 20.—, za člane Jugoslo-
venske Matice Din 16.6. — V prvem delu
obsega koledar nove kuhinjske recepte ter
razne poučne članke in razprave, kakor o
kuhinja, o vsakodnevnom pospravljanju, o
kuhi, o vplivu soljiva na naš organizem, o
sladkicah itd. Drugi del koledarja pa tvori
praktično urejen troškovnik za vse dni v
letu. Koledar je lepo Miklavžovo darilo na-
šim gospodinjam.

— Otvoritev telefonskega prometa z
Nemčijo. S 1. decembrom je bil odprt tele-
fonski promet z Nemčijo in sicer v teh-le
relacijah: Ljubljana - Berlin. Maribor -
Berlin, Ljubljana - Leipzig, Maribor - Leip-
zig, Maribor - Augsburg. Pogovori v teh
relacijah naj se vrše preko Dunaja. Pristoj-
bina za enoto navedenega pogovora je do-
ločena: za relacijo Ljubljana - Berlin na
8 frankov 85 cent. v zlatu ali 97 Din 35 par;
za relacijo Maribor - Berlin na 8 frankov
25 cent. v zlatu ali 90 Din 73 par; za re-
lacijo Ljubljana - Leipzig na 7 frankov
65 cent. v zlatu ali 84 Din 15 par; za re-
lacijo Maribor - Leipzig na 7 frankov 65
cent. v zlatu ali 77 Din 55 par; za relacijo
Maribor - Augsburg na 6 frankov 45 cent.
v zlatu ali 70 Din 73 par. — Pristojbina za
pozivnico znaša eno tretjino pristojbine za
navaden pogovor, torej za relacijo: Ljub-
ljana - Berlin fr. 2.95 ali Din 32.45, Mari-
bor - Berlin fr. 2.75 ali Din 30.25, Ljubljana-
Leipzig fr. 2.55 ali Din 28.05, Maribor-Leip-
zig fr. 2.35 ali Din 25.85, Maribor-Augsburg
fr. 2.15 ali Din 23.65. Pošte naj v prostoru
za stranke izobesijo oglas o novih telefons-
kih relacijah s pristojbinami vred. Pogo-
vori z Nemčijo je treba vpisavati v po-
sbeben »Račun« dnevnih telefonskih raz-
govorov z napisom »Nemčija«. Ta račun se
mora v dveh izvodih voditi.

— Otvoritev telefonskega prometa z
Nemčijo. S 1. decembrom t. l. se je otvoril
telefonski promet v relacijah Ljubljana -
Berlin, Maribor - Berlin, Ljubljana - Leip-
zig, Maribor - Leipzig in Maribor - Augs-
burg. Pristojbina za enoto (3 minute) na-
vadenega pogovora znaša za relacijo: Ljub-
ljana - Berlin Din 97.35, Maribor - Berlin
Din 90.75, Ljubljana - Leipzig Din 84.15,
Maribor-Leipzig D 77.55 in Maribor-Augs-
burg Din 70.95. Pristojbina za pozivnico
znaša eno tretjino pristojbine za navaden
pogovor.

— Iz ministrstva za socialno politiko.
Vsa mesta uradnikov zvančnikov in slu-
žiteljev v ministrstvu za socialno politiko
so zasedena, tako da bodo morebitne pro-
šnje za sprejem v službo odklonjene.

— Učiteljstvo UJU. za našo univerzo.
Predstavniki slovenskega učiteljstva, več-
činjenega v UJU, poverjenstvo Ljubljana,
zbrani na seji širšega sosveta v Celju dne
27. novembra 1927, so sprejeli soglasno sle-
dečo resolucijo: Zahtevamo najodločnejše,
da se črna člen 44. našega novega finanč-
nega zakona, ki predvideva odkrnitev po dol-
gih letih težko priborjene slovenske uni-
verze, simbola našega narodnega osvobo-
denja. Pozivamo Narodno skupščino, po-
seben vse slovenske poslance, da zastavijo
vse svoje sile v boju za odklonitev navede-
nega člena.

— Za cerkev, ki bo obenem spomenik
kralju Petru. Odbor za zgraditev spomeni-
ka kralju Petru Osvoboditelju v Priboju,
siromasnem trgu v Sanžaku (Srbija) je po-
tom velikega župana v Užicu zaprosil za po-
moč pri postavitvi spomenika v obliki
cerkve in je s svojimi sredstvi tudi ne bi
Petru Osvoboditelju. Doslej tam nima-
jo cerkve in je s svojimi sredstvi tudi ne bi
mogli zgraditi, ker je ljudstvo preveč siro-
mašno, saj je to eden najbolj pasivnih kra-
jev že tak siromasna Sandžaka. Mre-
bitne darove prevzema za Ljubljano tok-
mestni magistrat (mestna blagajna). — K
temu pripominjamo da v načelu ne naspro-
tujemo nabiranju prispevkov za spomenik
kralju Petru I. izven Slovenije, da pa takih
akcij Slovenci ne moremo podpirati, ker se
pripravljamo postaviti spomenik kralju Pe-
tru v Ljubljani.

— K resoluciji proti okrnitvi univerze
slovenskih komunistov. Pod resolucijo
sprejeto na zborovanju slovenskih komu-
nistov, so pomotoma izostali še sledeči pod-
pisi: Matija Bravničar, Marij Kogoj, dr.
Fran Kimovec, Zorko Prehovec, P. Hug.
Satner in L. M. Škerjanc.

— Koliko stane državo vsak minister?
Beogradski »Trgovinski Glasnik« je objavil
pred dnevi zanimiv članek o plačah in dru-
gih dohodkih naših ministrov. O tej temi
se je v političnih krogih razvila zanimiva
debatna in minister n. p. oziroma bivši pre-
sednik Narodne skupščine M. Trifković po-
dalja sedaj točne podatke o prejemkih po-
samihih ministrov. Konstatira, da so bile
navedbe »Trgovinskega Glasnika« netočne.
Aktivni minister prejema 8000 Din meseč-
ne plače, dražajnika doklada znaša 288
Din dnevno ali 6090 Din mesečno, tako
da znašajo celotni dohodki aktivnega

ministra 14.000 Din mesečno. Od teh pre-
jemkov pa se odbijejo davki v mesecu Din
600 mesečno, tako da posamni minister do-
lansko prejme 13.400 Din. Razen tega pre-
jema minister mesečno 6000 Din za avto-
mobil. Iz te svote mora plačati šoferja, ki
dobiva mesečno najmanj 1300 Din. Državni
šoferji prejema jo 1200 Din mesečno, dru-
go mora pa minister doplačati iz svojega
žepa. Da je mora minister iz tega zneska
plačevati vse stroške za popravila avtomobi-
la in posebe še benzin. Kljub temu smo
pa mnenja, da ministrski dohodki niso v
nobenem pravnem razmerju z dohodki dr-
žavnih uradnikov, niti onih v najvišjih ka-
tegorijah.

— Ruski novinar v Beogradu. V Beo-
grad je prišel urednik velikega ruskega
lista »Volia Rusije« g. Marko Slonin, ki
je bilval del čas v Parizu; Marko Slonin
je ugleden član ruske socialnodemokratske
stranke ter vodi v emigraciji ostro borbo
proti boljševiškimu režimu v Rusiji. V
Beogradu bo imel g. Slonin več predavanj.

— Redukcija učiteljske. Prosvetno mi-
nistrstvo se bavi z vprašanjem redukcije se-
katerih učiteljske. Redukcija bi zadela dve
državni učiteljski in nekatera privatna.
Prosvetni minister še ni definitivno sklepal
o tem vprašanju.

— Tristoletnica gimnazije na Sušaku.
Gimnazija na Sušaku je sporočila prosvet-
nemu ministru, da bo začetkom tega me-
seca proslavila na svečan način 300letnico
ustanovitve.

— Meteorološki observatorij v Splitu je
bil včeraj formalno odprt. Ta zavod de-
ljuje sicer že od lanskega leta, vendar pa je
bil zadnji čas popolnoma opremljen in kom-
pletiran. Razvil je prilično intenzivno delo,
ki je v veliko korist smotnosti, pomorstvu,
kmetijstvu in prometu točev, velikega po-
mona pa tudi za zrakoplovstvo in sport.

— Smrtina kosa. Včeraj je preminula v
Ljubljani vdova lekarnarja g. Ljuzza Lou-
stek, roj. pl. Šipuz - Sisačka. Pokopna je
bila znana v Ljubljani kot izredno simpa-
tična in plemenita žena. S svojimi finimi
vedenjem in simpatičnim nastopom si je
pridobila velik krog iskrenih prijateljev, ki
jo bodo težko pogrešali. Pogreb se bo vršil
v soboto ob treh popoldne iz Lingarjeve
ulice št. 1 Blag ji spomin! Težko prizadeti
rodbini iskreno sožalje!

Iz Ljubljane

— Iz skandalozna delovanja po nalogu
mestne občine. Stranke v hiši na Ambrože-
vem trgu, ki je last mestne občine (pogreb-
ni zavod), so bile obveščene od okrajnega
sodišča, da bodo 2. decembra delo izirane.
Vprašamo mestni magistrat, ali je socialno
metati stranke brez pravega vzroka na zi-
mo iz stanovanj, ne da bi se jim nakazalo
drugo stanovanje. Tako skrbi mestna občina
za ublažitev stanovanjske bede. Saj je baš
mestna občina v srečnem položaju, da lahko
nakaze stanovanja, s katerimi razpolaga v
novi hiši na Ahacijevi cesti. Vprašamo me-
rodajne gospode, ali nismo davkoplatevalci,
vredni iste milosti, kakor vsak drugi, da se
postopa z nami tako, kakor z vsakim drugim,
ki potrebuje stanovanje, ne po svoji krivdi,
mtevč po krivdi mestne občine. Prizadeti
stanovanci.

— Polet okrog sveta. (Prihodnji spored
ZKD.) V soboto dne 3. t. m. prične pre-
djavati ZKD v prostorih Kina Matice izredno
zanimiv in poučen film, ki nas popelje po-
tom vseh modernih prometnih sredstev
okrog celote sveta. V filmu, ki tvori naj-
večje čudo današnje tehnike, imamo kraje-
ne naravne posnetke Pariza, Geneve, Egip-
ta, Kaje, Sueskega prekopa, pristanišča
Aden, otoka Ceylona, cele Indije, britskih
in malajskih otokov, Berceda otok, Kitaj-
ske, Japonske, Amerike, izredno lepi so po-
snetki mest San Francisco, New York, Azo-
rov itd. Skratka: v tem filmu vidimo celo
zemeljsko oblo ter opoznamo vse šege in
navade dotičnih krajev in njih prebivalcev.
Radi izredne dolžine se predvaja v dveh
delih. Predstave prvega dela so v soboto
ob 14.30 uri, v nedeljo 4. t. m. ob 11. uri
dopolodne (le ena predstava) in v ponedel-
jek 5. t. m. ob 14.30. Oglejte si razstav-
ne krasne fotografije v izloženem oknu
kavarne Zvezda in po raznih trgovinah.
Vsakdo, kdor želi spoznati svet, naj ne za-
mudi ogledati si ta velezanimljiv spored —
zlasti priporočamo obisk teh predstav šol-
ski mladini in dijaštvu.

— Miklavžev večer SK Ilirija. V ponedeljek
3. t. m. priredi Ilirija v areni Narodnega doma
Miklavžev večer, ki je namenjen članstvu in
vsem prijateljem kluba. Vse priprave za čim le-
pi uspeh tega večera so v polnem teku. Na pro-
gramu je nastop Miklavža, združen z velikim
sportnim nagovorom; po tem nagovoru sledi
obdarovanje navzočih. Ostali večer je namenjen
zabavi s plesom, ki traja do 2. ure po polnoči.
Plesalci bodo prišli v polni meri na svoj ra-
čun, zato jim jamči ime z. Nagodeta in njegov
izborni »Jazz-band« za neplesalec bo poskrbe-
lo s prvostavnim buffetom. Darila se bodo
sprejemala proti pristojbini 2 Din v areni v poned-
eljek od 10. do 12. ure in popoldne od 13. do
19. ure.

— Sokol šolska. Plesna šola Sokola v šiški
priredi v soboto, 3. t. m. ob 20. uri v dvo-
rni hotelu Bellevue Miklavžev večer zdru-
žen s čajanko. Vabimo vse članstvo, ljubitelje
plesu in družabnosti, kakor tudi po-
plesalnih vpeljane goste k množestvilni
udeležbi. Posebna vabila se ne bodo razpo-
šiljala. Darila se sprejemajo v petek in so-
boto od 17. ure dalje na Bellevue. Zdravo.
Odbor. 930-n

— Miklavžev večer priredi v ponedeljek
dne 3. decembra t. l. ob 7 uri zvečer Udu-
ženje vojnih invalidov, krajevni odbor v
svojem salonu na Sv. Petra cesti št. 85. Na-
stop Miklavža s spremstvom in obdarovanje,
nato prosta zabava. Prijave z darili se spre-
jemajo vsaki dan v šentpeterski vojašnici
soba št. 3 pritrilje levo, na dan prireditve
pa od 3-5 ure pop. v salonu. 937-n

— Iz krajevske organizacije SDS na Višu
opozarja svoje člane in somišljenike na ob-
ni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 4. decem-
bra ob pol 10 dopoldne v gostilni Sokolskega
doma. Zvečer istega dne pa se vrši v dvorani
velik družaben večer z najzabavnejšim spo-

Vse zapreke so odpravljene!

Brez strahu umivajte nežno obličje in fine
roke z Elida Ideal milom, ker je tako blago
in čisto, da ga prenese tudi najnežnejša polt.

Polepsša Vas

ELIDA

JDEAL MILO

redom. Začetek ob 8 uri zvečer Vstopnina
5 Din.

— Iz Opeorile društvom. Velika dvorana v
Mestnem domu se radi poprav do nadaljne-
ga ne more oddajati društvom v uporabo.

— Iz Skioptične predavanje. Prosvetni od-
sek Delavske zbornice priredi v nedeljo 4.
decembra ob 9 uri dopoldan v prostorih go-
stilne Engelman predavanje »Slike iz svetov-
ne vojne« s 120 skioptičnimi slikami.

— Iz Profesorske društvo, sekcija Ljublja-
na, je v svojem sklopu dne 26. novembra so-
glasno protestiralo proti vsaki nameri, ki
bi hotela ukiniti na našem vsučilišču kate-
drolski fakulteto ali del fakultete. Profes-
orsko društvo vidi v taki nameri ogroženo
kulturne in materialne dobrine ne samo Slo-
venec, marveč cele naše države.

— Iz Plesna vaja J. N. A. D. Jadran se vrši
danes v petek točno ob 20 uri v areni Na-
rodnega doma. 938-n

— Iz »Edinost Ljubljana« opozarja p. n.
člane dramatične sekcije, da se sigurno
udeležijo sestanka v nedeljo dne 4. t. m. ob
pol 11. dopoldne v društvenem lokalu Ga-
jeva ulica 2-I. Istočasno se poziva vse lju-
bitelje dramatične, da se zglaste istotam.

— Iz Ruska Matica in ruska ljudska uni-
verza. Danes dne 3. decembra se bo vršilo
v balkonski dvorani univerze predavanje
lektorja rusčine na univerzi dr. Nikolaja
Preobraženskega o predmetu:
»Ostrovskij kot dramaturg«. Začetek ob
19. uri. Vstop prost.

— Iz Združenje slovenskih gozdnikov
bo imelo svoj letošnji veliki zbor na praz-
nik, v četrtek 8. decembra t. l. ob 9. uri
dopolodne v dvorani okrožnega urada v
Ljubljani. Dostop na občni zbor imajo vsi
člani in njihovi roditelji ter člani starešin-
stva in vabljeni gosti. Vrhovno vodstvo
vabi vse rodove, da pošljejo sigurno dele-
gate. Ljubljansko članstvo naj se pa ude-
leži skupščine polnoštevno.

Iz Celja

— Praznik ujedinenja se je v Celju
proslavil z zahvalnico v farni cerkvi, kateri
so prisostvovali zastopniki oblasti in mnogo
občinstva. V pravoslavni kapeli in v evan-
geljski cerkvi so bile službe božje ob 10.
uri. Sokolstvo je proslavilo ta dan s prire-
ditvijo v društveni telovadnici. Za šolsko
mladino so se vršile šolske maše in proslave
na šolah. Mesto je bilo odeto v zastave.

— Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek je
predaval g. inž. Janko Kukovec o ljudskem
visokoškolskem gibanju. Po predavanju se
je vršilo podpisovanje protestne resolucije
proti okrnitvi ljubljanske univerze. Isto je
podpisalo 14 delegatov raznih celjskih kul-

turnih društev in njih sorodnih narodnih
organizacij.

— Andrejev sejem. V sredo se je vršil
v Celju Andrejev sejem, kramarski in ki-
vinski. Zivine je bilo dosti prignane, pa tu-
di trgovcev je bilo mnogo. Občinstva je
prišlo precej. Kupovalo se je najpotrebnej-
še blago.

Iz Maribora

— m Proslava Narodnega praznika v Ma-
riboru. Kakor vsako leto, je Maribor tudi
letos svečano proslavil praznik ujedinenja.
Na predvečer se je vršila v Narodnem do-
mu sokolska akademija, na kateri se je
zbrala odlična napredna družba. Akademijo
je otvorila društvena godba s sokolsko ko-
račnico, nato pa je sledil nagovor staroste
in nastop telovadcev. Po zaprisegi kropke
čete novih Sokolov je godba z državno
himno zaključila lepo uspešno slavnost. V
četrtek dopoldne so se v vseh cerkvah vr-
šile slovesne službe božje, ki so se jih ude-
ležili zastopniki oblasti in uradov. Popoldne
se je vršil v Narodnem gledališču nastop
Pomladka rdečega križa, zvečer pa v umi-
onski dvorani svečan koncert, ki ga je pri-
redilo Novinarsko združenje. Po koncertu
se je razvila animirana zabava, ki je tra-
jala pozno v noč. Novinarski koncert je
zelo dobro uspel.

— m Pritožba socialistov. Socialistič-
na stranka je vložila pritožbo radi nepra-
vilne razglasitve roka za vlaganje list. Zna-
no je, da so socialisti prvi vložili svojo
kandidatno listo, ki pa je bila zavrnjena,
češ da še ni razpisani rok za vlaganje list.
Pozneje pa je bil rok razglašen tako, da so
zanj zvedeli pravočasno le klerikalci, ki so
takoj prvi vložili svojo listo. Razglas pa ni
bil nabit pravočasno na uradni deski. Radi
tega so socialisti pri velikem županu vlo-
žili priziv in zahtevali, da se rok za vla-
ganje list znova določi in zavrnejo vse že
vložene liste. Klerikalci vedo povedati, da
je priziv že zavrnjen. Uradno o tem ni še
ničesar znano.

— m Razširjenja avtobus prometa v me-
stu prebivalstvo že željno pričakuje. Sedaj,
ko so ljudje spoznali dobroto avtoprometa,
se čutilo oni deli mesta, ki še nimajo avto-
zvoz, naravnost zapostavljene in jedva ču-
kajo, da dospelo novi avtobusi. Bilo pa bi
zelo umestno, da bi se določil točen vzor-
ed. Sedaj namreč vozijo šoferji, kakor ran-
vo nanese tako da med posameznimi pro-
grami ni nobene zveze. To se bo tam bolj
občutilo, čim več prog bo v mestu. Kakor
pri cestnih železnica bi morali tudi avto-
busi počakati na križiščih na sveto.

Zrebanje I. razreda v XV. krogu
11. januarja 1928.
12 premij! — 250.000 — dobitkov!
VSAKA SREŠKA mora zadeti
 najmanj 200 — dinarijev.

A. REIN in DRUG
 Zagreb Gajeva ul. 8.

Glavna kolektura drž. razredne loterije
 Bančno komanditno društvo

1. vrsta Din 100
 2. vrsta Din 50
 3. vrsta Din 25

Naši odjemalci
 so dobili v kratkem času sledeče dobitke:

Din 1.000.000 —	s srečko štev.	5883
» 500.000 —	» » » »	23990
» 500.000 —	» » » »	49016
» 400.000 —	» » » »	55591
» 300.000 —	» » » »	24744
» 300.000 —	» » » »	64833
» 300.000 —	» » » »	104741
» 250.000 —	» » » »	82394
» 200.000 —	» » » »	91787
» 200.000 —	» » » »	78013
» 200.000 —	» » » »	104500
» 100.000 —	» » » »	91792
» 100.000 —	» » » »	61642
» 100.000 —	» » » »	113799
» 100.000 —	» » » »	2746
» 60.000 —	» » » »	65420
» 60.000 —	» » » »	16388
» 50.000 —	» » » »	83692
» 40.000 —	» » » »	

ter mnogo drugih.

Strogo na postrežba!

Zrebanje I. razreda: 11. januarja 1928.
 Za I. žrebanje v XV. krogu državne razredne loterije s tem naročam:

celih srečk po Din 100 —
 polovič. » » » 50 —
 četrt. » » » 25 —

Kupno ceno za te srečke od skupaj Din _____

nakaza sem Vam dne _____ pošto nakazilo
 pošljem Vam po sprejemu srečk s pošto položnico.

Prosim, da mi po vsakem izvršenem žrebanju pošljete uradni spisak dobitkov.

me in priimek: _____

Mesto: _____

Natačni naslov _____

**Kdor več obeta
 ta je neiskren
 in bo manj izpolnil!**

Hram boginje Venere v Splitu

Splitska policija je izsledila tajno zbirališče čistilcev boginje Venere. — Orgij so se udeleževali večinoma starejši gospodje in mlade vdove.

Svetovna vojna je zasedla globoke rane na vseh poljih kulturnega, gospodarskega in družabnega življenja. Na eni strani vidimo, kako propadajo gospodarska podjetja in kako narašča število brezposelnih, na drugi strani tega država pod pretežno štedenja po kulturnih ustanovah in hoče uničiti to, kar je vsakemu narodu naidražje, poleg tega pa se pogreza naše ljudstvo vedno bolj v nemoralnost, ki ozroča temelje rodbinskega in družabnega življenja. Dan za dnem poroča tisk o raznih nezdravih pojavih v življenju sodobne družbe. Ljubavne tragedije, samomorji iz nesrečne ljubezni, trgovina z dekleti in drugi slični izrodki povojnih razmer so na dnevnem redu. Tudi svobodna ljubezni je pogostna med našim ljudstvom, ki še daleč ni tako degenerirano, kakor drugi narodi, globoke korenine. O tem priča afeta, ki so je odkrili te dni v Splitu.

V starinski palači blizu tako zvanih Železnih vrat cesarja Dioklecijana, je splitska policija našla tajno zbirališče čistilcev boginje Venere, ki so intimo prirejali orgije in se naslajali v svobodni ljubezni. Duša tega sumljivega lokala je bila neka mlada vdova, ki ji je šlo pač za masne dohodke, pa tudi za naslado v obliki raznih spolitskih kavalirjev. V hram boginje Venere so zahajali večinoma sivoletni gospodje s polnimi možnjami denarja. Policija ni mogla ugotoviti, kako je vdova neopazno otvorila salon svobodne ljubezni. Člani tega famoznega krožka so se shajali večinoma ponoči, toda tudi podnevi so bila vrata za ljublenim parčkom na stežaj odprta. Posetniki so bili večinoma starejši kavalirji, ki se jim je že poznalo na obrazih, da so izšli čisto življenja in ljubezni do dna. Pa tudi mlajši gospodje, ki poznajo vse tajne splitske noči, niso bili redki gostje tega salona brez koncesije.

Moškim gostom so stregle v Venerinem hramu večinoma mlajše vdove in pa take žene, ki temeljito poznajo svobodno ljubezni. Podletna lastnica tega tajnega gnezda svobodne ljubezni je pa razširila svojo klijentelo tudi na mlada dekleta. Tako se ji je v razmeroma kratkem času posrečilo ujeti v svoje mreže mnogo nedolžnih deklet, ki so zašla na kriva pota in začela moralno propadati.

Policija je uvedla obširno preiskavo in noče dati o aferi podrobnih informacij, toda po mestu krožijo govorice, da

se obetajo senzacionalna odkritja o zapelevanju mladih deklet ki so jih vodile starejše izkušene dame pod raznimi pretekami v hram svobodne ljubezni. Kaj vse se je dogajalo v tem nočnem lokalu si lahko misli vsak kdor pozna življenje v takih breznicah Splita bogataši večinoma sivoletni gospodje imajo na vesti nebroj nedolžnih žrtev, ki jih je zahtevala njihova pohotnost. Čudno je, da se je mogel tak lokal skrivati v hiši sredi mesta na najbolj prometnem in živahnem tratu.

Po Splitu se sušila, da je kompromitiranih mnogo več kakor se je prvotno mislilo. Preiskava bo spravila na dan teko strašne podrobnosti zapelevanja mladih deklet in pospeševanja svobodne ljubezni da bo javnost strmela. Kot pristaniško mesto je Split zelo pripraven za slična podjetja in zato bi se morale oblasti pobrigrati, da izrebuje vse nočne lokale v katerih se vrše pod firmo družabnih sestankov in raznih sei orgije svobodne ljubezni.

Specialist za pckvarjena vina

V vinotok Evarada Skaberneta v Palmotičevi ulici v Zagrebu je prišel neki Aca Dimitrijević in je dejal, da je specialist za čiščenje raznih pokvarjenih vin in žganja. Skoberne je imel v svoji kleti i hektolitrov vina, ki se mu je skisalo. Zato je Dimitrijević vprašal, ali mu more vino očistiti kisline. Ta mu je zatrdil, da mu ne bo vina samo očistil, marveč tudi napravil iz enega hektolitra kislice štiri do pet hektolitrov dobre in užitne pijače. Za nabav vseh potrebnih in kemikalij je gostilničar izročil specialistu 2240 Din. Nato je Aca vili v sod 20 l vinskega octa, dodal je še trikrat toliko vode in perile še navadnega kvasa. Naročil je gostilničarju, naj šele naslednji dan poizkusi, kako dobro vino je nastalo iz kislega.

Ves vesel je pristavil gostilničarju kozarec k piji in ves razočaran doglad, da je prišlo iz sode neka smrdljiva vodena tekočina mesto dobrega vina. Obvestil je policijo, kako ga je Aca oslepil. Detektivi so našli prebrisane specialista v gostilni Mirka Pavleka na Pejačevićevim trgu. Dogladili so, da se piše Vasilije Gjogjević, rojen 1. 1891 v Prilepu.

Priznal je, da je prevaril gostilničarja Skoberne in da je nameraval prevrtni tudi Pavleka, a vse zato, ker je želel dolgo brez službe in je hotel tako priti do denarja. Obsojen je bil v Beogradu na 2 leti težke ječe

radi uboja in je kazen prestal Delavsko knjižico, glasečo se na ime Ace Dimitrijevića, je baje kupil od nekoga v Beogradu za 500 Din. Policija ga je zopet izročila sodišču.

Gospodarstvo

g. Plenarna seja beogradske Trgovske zbornice. Pod predsedstvom dr. Radulovića se je vršila v sredo plenarna seja beogradske Trgovske zbornice, na kateri se je razpravljalo med drugim o svobodni coni v Solunu in o konferenci gospodarskih trgov in narodnih poslanov. Predsednik je naglasil pomen sklepa glede sestanka predstavnikov gospodarskih zbornic in narodnih poslancev. Na tem sestanku bodo gospodarski krogi lahko povedali, kaj le treba storiti v Narodni skupščini za povzdignje našega gospodarstva.

g. Naša trgovina z Albanijo. V Albanijo smo uvozili leta 1920 za 162.473 Din, leta 1921 za 3.739.502, leta 1922 za 7.427.797, leta 1923 za 42.599.724, leta 1924 za 18.777.145, leta 1925 za 1.702.608 in leta 1926 za 7.709.000 Din raznega blaga. Uvozili smo iz Albanije leta 1920 za 1.791.258, leta 1921 za 1.781.491, leta 1922 za 8.195.416, leta 1923 za 3.590.702, leta 1924 za 5.188.208, leta 1925 za 5.195.320 in leta 1926 za 1.676.000 Din.

g. Najnovija sveska »Bankarstva« (Decembar 1927). Primiti smo najnoviju »decembarsku« svesku ovog našeg velikog ekonomskog časopisa, Srba, Hrvata i Slovenaca. — List se kao i dosada odlikuje odličnim raspravama, pa među ostalima nalazimo i sledeće: Ljubomir St. Kosner: Evropa i Amerika, Dragica Lapčević: Položaj jugoslovenskog seljaka, Dragutin Hribar: Splošni položaj slovenske industrije, Ing. agr. Stjepan Jurić: Zaduživanje našeg seljstva i izgledi naše poljoprivrede, Milorad B. Tosić: Finansiranje oblasnih samouprava; Dušan Uzelac: Planiranje poslovanja posrnutih banaka, Dr. Vladimir D. Djordjević: Država i Narodna banka; Nastas Petrović: Moj zakonski predlog o likvidaciji seljačkih mećnih dugova; Ing. Reja Arantović: Socijalni Pregled Francuske; Mirko Kus-Nikolajev: Etnološka socijologija i istorijski materijalizam; Francesco Nitti: Nemoćnost Davesovog plana; Dr. Radoslav Pipuš: Hranilnice na Slovenskom; Konstantin S. Joksimović: O organizaciji spoljne trgovinske i ekonomske propagande u inostranstvu; Ing. Reja Arantović: Značenje 11. Novembra; Ivan M. Varga: Zadrugarstvo u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. — Pored originalnih članaka ima de obilna mesečna hronika: Prenos smrtnih ostataka M. Vošnjaka; Novčani zavodi; Narodni poslanici i seljački dugovi; Predlog narod. posl. M. Tupanjanina o likvidaciji seljačkih dugova; Očistište Udruženja Banka o likvidaciji seljačkih dugova; Smanjenje poreza od 1. januara 1928. pošta »Bankarstva«; Šta se čuje izvan Redakcije. Ova sveska ima naročito uspele crteže iz pera Sergija Mironovića, Marčevića; O Miroslavu grofu Kulmeru, Mihael Vošnjak, Dragica Lapčević, U Predsedništvu Vlade, Pred Narodnom Bankom — Godišnja pretpata staje 250 dinara i plaća se unapred, a administracija lista nalazi se u Zagrebu, Marovska 30, D. O.

g. Žitni trg. P. poročilo novočeno ke blagovna borza je bila srušljena na našem žitnom trgu prilikom rednog žetva, promet na borzi je slab. Neznatno so zrasli ponudbe za termekno blago. Povpraševanje po

koruzi je veće kakor p. pšenici. Promet je znašal 215 vagonov. Pšenice je bilo prodane 32 koruze 151 moke 15 ovsa 11, otrobov 5 vagonov. Cene so ostale večinoma neizmjenjene.

g. Monopolski dohodki. V septembru su znašali monopolski dohodci: 210.720.572 Din 99 p. V proračunu je bilo določeno 189 milijonov 672.249.98 Din, tako da znaša pretek 21.058.322 Din. Prebitek izka. zvežio dohodki od tobaka, soli, petroleja, vizigale i cigaretnog papira. Od 1. aprila do 31. septembra su znašali monopolski dohodci: 1.205.778.103.01 Din. V proračunu je bilo določeno za ta čas 1.137.973.500 Din, tako da znaša prebitek 67.804.603.01 Din. Prebitek izkazuje, u času od 1. aprila do 30. septembra dohodci od tobaka, soli i cigaretnog papira došli su bili dohodci od petroleja vizigale, saharina i drugih monopolskih predmetov manji, kakor je bilo določeno u proračunu.

g. Dobave: Direkcija državnog rudnika u Brez. sprejela do 6. decembra ponudbe glede dobave okenskog železa (Fensterstein) str. njih term. nov. in žarnic. — Direkcija državnog rudnika u Vrdniku sprejela do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave medenine in stekla. — Direkcija državnog rudnika u Krki sprejela do 10. decembra ponudbe glede dobave tamnih telefonov, harve i firneža. — Komanda domovne arsenala u Tivtu sprejela do 14. decembra ponudbe glede dobave stauferlijev mazalac do 16. decembra pa glede dobave azbesta, gasolina, klorovega apna i raznih kovin. — Predmetni oglasi za najamneletni podatki su u Narodnoj Zbornici za trgovinu, obrt i industriju v Ljubljani interesentom na vopogled.

g. je padeš po analistmetrovki Tekmo je sodeli g. Kovačević dobro. Dne 17. t. m. igrata obe moštvi v Ljubljani revanžno tekmo. Vsekakor je pohvaliti inicitativno voljaški oblasti, ki dajo voljaštvu na ta način priliko, da se fizično izpopolnjuje, a obenem popularizira sport tudi med vojaki.

DRUGE TEKME

ZAGREB: Concordia: Haiduk 3 : 3 (1 : 2). Včeraj se je vršila v Zagrebu prijateljska tekma med državnim prvkom Haidukom in Concordio. Concordia se je držala zelo dobro in izvajala časten rezultat. Tekma je ostala neodločena v razmerju 3 : 3. V prvem polčasu je bil Haiduk v premoči in je pokazal krasno in precizno kombinacijsko igro, spojeno s tehničnim znanjem. Concordia pa je to parirala s brezprimerno poštvalnostjo in elanom. Tekmi je prisostvovalo 3000 gledalcev, sodeli je dobro in objektivno g. Fabris. Haiduk igra v nedeljo s Haskom.

BEograd: Včeraj je priredil BSK večji turnir v korist svoje blagajne. Rezerva BSK je igrala z reprezentanco II razreda in zmagala z 2 : 1, nato je igrala Slavija : Ruski in zmagala z 8 : 3, končno pa je nastopila Jugoslavija : Jedinstvo. Tekma je ostala neodločena v razmerju 2 : 2.

g. Službeno iz LNP. Danes ob 20. seja upravne odbora v damskih prostorih kavarne »Emo«.

Sokol

Panoge sokolskih pripadnikov

(iz »Organizacije« JSS.)

Sokolske pripadnike delimo na: a) sokolsko dečo, moško in žensko; b) sokolski naraščaj, moški in ženski; c) sokolsko redno članstvo, moško in žensko.

V sokolsko dečo spadajo vsi pripadniki sokolstva moškega in ženskega spola od izpolnjenega 6. do izpolnjenega 14. leta; v sokolski naraščaj vsi od izpolnjenega 14. do izpolnjenega 18. leta. Od izpolnjenega 18. leta naprej spada v članstvo vsak, ko ga je odbor društva sprejel za rednega člana.

Posebe poudarjamo važnost pažnje na to da društva pripadnikov pod izpolnjenim 18 letom ne smejo sprejemati za redne člane, ne smejo jim izdajati članskih legitimacij in znakov ter jim ne smejo dovoljevati nošnje članskih krojev. V tem pogledu ni povičar za nikake izjeme.

— Sokolski praznik. Kot obvezni sokolski praznik za vse področje JSS, je določen dan 1. decembra, kot spominkei dan narodnega in državnega ujedinjenja.

— 11. številka Sokoliča ima sledečo vsebino: I. B.; Voditelji slovenskega Sokolstva. (Dalič.) — Vladimir K.: Jugoslovensko. — Halrudin Čurčić: Sokol. — Joža Toncova : Metulero: Z lastno močjo. — Dr. Igor Vidic: Zgodovinske slike iz naše prošlosti. — Jovan Udicki: Slova (sokolski prikaz u 3 čina). — Dopisi. — Glasnik: † sestra Milena Žerjavova.

Sport

Zagreb — Ljubljana 2 : 1

Medmestna tekma zagrebske in ljubljanske garnizije.

Ljubljana: Miklavčič (Hirija) — Rogač (Jadrani), Novak (Hermes) — Košel (Slovani), Doberlet (Hirija), Vidic (Primorje) — Kos (Hermes), Zalokar (Hermes), Cirović (Slovani), Uršič (Primorje), Pevalak (Hirija).

Zagreb: Čerče (Rapid, Maribor) — Gmajniški (Gradjanski), Kumanudi (Jugoslavija) — Artl (Gradjanski), Fundelič (Hajduk, Osijek), Glibočanik (Derby) — Flan (Slavija), Gerovac (Gradjanski, Karlovac), Kristl (Zrinjski), Matjašić (Uskok). Prva tekma med zagrebsko in ljubljansko garnizijo je končala, sicer z zmago Zagreba, vendar naglašajo vsi zagrebski listi, da je bilo moštvo Ljubljane odličnejše, da so vsi ljubljanski igrači pokazali precejšnjo tehnično znanje in razmeroma dosti viziranosti. Odlikoval se je vratar Miklavčič, izvrstna sta bila tudi stranjska krila, najboljša pa je bilo levo krilo Pevalak, ki je bil nosilec vseh napadov.

Zagreb je imel najboljšo moštvo v obrambi, kjer se je izkazal Beograđanin Kumanudi, ostalo moštvo pa je igralo precej raztrgano, dasi so bili nekateri igralci individualno zelo dobri. Igra je bila prav lepa in zanimiva in je imela povsem prvorazredni značaj.

Prvi gol za Zagreb je zabil Matjašić, a v drugem polčasu je izenačil Cirović. Odlični

Nov duh v šahovskem življenju

Aljehin svetovni šahovski prvak. — Kako so sodili Argentinci o odločilnem spopadu za svetovno prvenstvo. — Pomen Aljehinove zmage.

Kakor smo poročali že v sredo, si je pripril znameniti ruski šahist v odločilnem spopadu z dosedanjim svetovnim prvakom Capablancu naslov svetovnega šahovskega prvaka. Ta vest je vzbudila med šahisti vsega sveta veliko senzacijo, kajti Capablancu je veljal skoraj za nepremagljivega mojstra. Dolga in naporna borba med dvema prvostvornima šahistoma je končana in šahovski svet pozdravlja v osebi mladega, simpatičnega Rusa novega svetovnega prvaka. Slavni Capablancu je moral prepušiti prvenstvo Aljehinu, kar je na prvi pogled skoraj neverjetno, kajti Capablancu je izgubil tekmo zadnjih 13 let na mnogih mednarodnih turnirjih samo tri partije. V zadnjem matchu je pa moral šestkrat kapitulirati pred Aljehinom, o katerem je strokovna kritika pred spopadom z redkimi izjemami trdila, da ne dobi nobene partije, Neupogljiva volja in oduševljenje je triumfalno nad šahovsko rutino in brutalno silo.

Aljehin je svojo zmago zaslužil. Od prve partije, s katero je presenetil in zadivil šahovski svet, je do konca oddržal iniciativo. Dočim je ostal Capablancu pasivni, kakor da preži v zasedi na nasprotnikove napake, je Aljehin neprestano iskal novih potov in je v začetnem štadiju matcha z dvomljivimi potezami celo prisilil mirnega Kubanca, da se je spustil v razne riskantne kombinacije. Samo v 12. partiji je pomagal Aljehinu nasprotnikova površnost in raztresenost, dočim je dobil vse druge partije v sijajnem boju, ki ga popolnoma kvalificira za svetovnega šahovskega prvaka. Aljehinova zmaga je prinesla v šahovsko življenje nov duh. Capablancu era mehaničarstva šaha je veljala za vrhunec in začetek konca šahovskega razuma, za zmago človeka nad milijardami šahovskih kombinacij. Z Aljehinovo zmago se vrača šahovski romantizem, veselje do igre in umetniške tvorbe.

Po prekinjeni igri je Capablancu v nedeljo izjavil, da noče nadaljevati tekme za svetovno šahovsko prvenstvo. S tem je bil Aljehinu naslov svetovnega prvaka že zagotovljen. Kakor znano, pa morata tekmeč končati match tako, da dobi eden šest partij. Aljehin je dobil do nedelje 5. Capablancu na 3 partije, 34. partija je bila v nedeljo prekinjena po 31. potezi in preložena na ponedeljek. Aljehinu sta ostala dva pešca in stolp, Capablancu pa samo stolp. S tem je bil Capablancu v bistvu poražen. Gledalci se je polastilo veliko razburjenje. V ponedeljek se je Capablancu udal in tako je Aljehin dobil predpisanih 6 partij ter si pripril naslov svetovnega šahovskega prvaka. Capablancov poraz je tem težji, ker je dosegel dosedanj svetovni prvak samo 3 točke.

Do matcha Capablancu-Aljehin je prišlo samo zaradi pretrganega patriarizma Argentinec in sicer bolj plemenitega kakor narodnega. Kult rase je v Argentini neverjetno razvit. Saj so uvedli Argentinci celo poseben praznik rase. Argentinci so bili od prvega do zadnjega trdno prepričani, da se »genio esclavo« ne more primerjati z »genio latino« in da bo Capablancu že s prvo potezo dokazal Aljehinu svojo premoč, ker je »latino«, »castellano« in »americano«. Argentinci so si predstavljali odločilni spopad med dvema najboljšima šahistoma takole: Deset dni bo zado-stovalo Capablancu, da dobi vseh šest

partij. Capablancu zmago bo pozdravila vsa Amerika, zlasti pa Argentina z nepopisnim navdušenjem in šahovsko prvenstvo ostane za vse večne čase domena latinske rase. Argentinci so bili prepričani, da Capablancu sploh ne more biti poražen. V pričakovanju sijajne zmage svojega ljubljena so že sklenili, da bodo Aljehinovemu samoljubju prizanašali. Če bi se njihovi računi obnesli, bi nobena evropska šahovska kapaciteta ne mogla odrekati Capablancu svetovnega prvenstva.

Zdaj je latinska rasa poparjena in razočarana. Mnogi obžalujejo, da so prvi teden Aljehinovega bivanja v Argentini tako naivno sodili o odločilnem matchu in se spozabili celo tako daleč, da so o Aljehinu javno govorili kot o šahistu, ki je v primeri s Capablancu prava ničla. Ko je pa bila končana prva partija, so se začeli Argentinci praskati za ušesi. Prve dni so Aljehina in soprogo neprestano bombardirali s slavospevi o Capablancovem geniju. Kjer koli se je Aljehin pojavil, so ga obkolili bogati Argentinci in mu prigovarjali:

— No, mladi mož, denarja nam ni žal, kar spoprimate se s Capablancu. saj veste, s kom imate opraviti. Po tem pa pripišite sami sebi, ko boste pošteno poraženi.

Zdaj pa mnogi Argentinci ne vedo, kako bi zabrisali svojo megalomanijo in svojo napačno sodbo o Aljehinu. Slovanska rasa je tudi v tem primeru dokazala, da se motijo oni ošabni pripadniki latinske rase, ki jo zaničujejo in prezirajo kot manj vredno. In v tem je tudi velik pomen Aljehinove zmage.

Iz Aljehinovega življenja

Novi šahovski kralj Aleksander Aljehin, ki je bil prvak že na 18 turnirjih, šahovskemu svetu ni neznan. Saj kroži o njem znani Heinejev stih: Če že slavna imenujete imena, potem je moje tudi poleg ...

Aleksander Aljehin je bil rojen leta 1892 v Moskvi kot potomec stare plemiške rodbine. Dasi je že pred vojno igral odločilno vlogo v šahovskem svetu, se zdi, da je šele ruska revolucija zbudila v njem skrite sile. Mladi ruski aristokrat, ki je ob boljševiškem prevratu le s težavo ušel ječi in smrti, je v tujini kmalu zaslovel kot izbrani šahist. Aljehin si je pridobil naslov častnega doktorja pariške Sorbonne, zdaj je pa postal še svetovni šahovski prvak.

Kar ni uspelo njegovemu rojaku, šahovskemu mojstru Čigorinu, ki je pred dobrih 30 leti pozval na match za naslov »Champion of the world« taktičnega matadorja Steinitza, a te v borbi podlegel v razmerju 10 : 6, to je uspelo Aljehinu. Ko je pred nekaj meseci pozval dosedanjega šahovskega prvaka Capablancu na odločilni turnir, je bila večina šahovskih mojstrov edina v tem, da Aljehin Capablancu ne bo porazil. Železni žvci Capablancu so na turnirju odpovedali, izgubil je ravnotežje, ni se mogel več obvladati in dogodilo se je, da so morali na njegovo zahtevo izprazniti dvorano in odstraniti kibe. Na turnirju se je Aljehin skrbno izogibal vsakih zapletljivih in rigorozno izkoristil sleherni napak svojega nasprotnika. Američani so tudi očitali Aljehinu, da je premalo iniciativen, toda turnir je pokazal baš obratno, pokazal pa je tudi, da je duh triumfal nad strojem ...

Novi naslov seveda nalaga Aljehinu neke obveznosti, katerim se pač ne bo

mogel izogniti. Gotovo je, da bo v najkrajšem času izzvan za novo borbo za svetovno prvenstvo, predvsem pa je računati, da bodo Američani na vse kriplje forsirali revanš s Capablancu. Toda statistika bokserjev in šahistov uči, da se še nikoli ni posrečilo poraženemu svetovnemu prvaku priboriti si ponovno svetovno prvenstvo. V Evropi smatrajo, da pride do borbe Aljehin-Lasker, kar bi bila zopet velika senzacija v šahovskem svetu.

Iz Buenos Airesa poročajo, da je Capablancu takoj po svoji kapitulaciji predstavil gledalci Aljehina kot novega svetovnega prvaka. Nato sta se oba mojstra priateljsko stisnila roke in se poljubila, kar so gledalci kvitirali z navdušenim aplavzom. Aljehin je izjavil, da bo dal Capablancu priliko, da si zopet osvoji svetovno prvenstvo, vendar ne pred letom 1929.

Pomlajevalna operacija na Dunaju uspeša

Kakor smo nedavno poročali, je napravil dunajski zdravnik dr. Schleier v sanatoriju Hiera na Dunaju po metodi profesorja Voronova dve pomlajevalni operaciji na dveh starčkih. Dunajski listi poročajo, da sta obe operaciji, pri katerih je profesor Schleier prenesel pavianove žleze, popolnoma uspešni.

Prvi znaki pomlajevalne operacije se kažejo običajno šele po treh mesecih, toda v dunajskem primeru se je uspeh pokazal že prej. Oba pacienta se počutita izvrstno tako, da je vsak dvom o neuspehu operacije izključen.

Dr. Schleier bo oba svoja pacienta že prihodnje dni predstavil svojim številnim kolegom zdravnikom, obenem pa bo podal o operaciji obširen referat.

Te dni je dospela na Dunaj nova »pošiljatev« opic-pavianov, za pomlajevanje pa se je priglasilo že nebroj novih kandidatov.

Leta 2139 bo ves svet blazen

Norčev je na svetu vedno več in leta 2139 bo baše ves svet blazen. Tako pravi namreč angleška statistika. Angleži so prišli do prepričanja, da se bliža človeštvo splošni blaznosti z matematično točnostjo. Po njihovem mnenju je to izključno biološki pojav.

Angleški statistik, čigar ime ni znano, navaja v svoji statistiki, da je odpadel 1. 1859. na svetu na 535 normalnih ljudi en blazen. Leta 1897. je znašalo to razmerje 1:312. Leta 1926 pa že 1:130. Na podlagi teh podatkov lahko sami izračunamo, kakšno bo to razmerje v bodoče. Leta 1977 bo blazen je vsak stoti človek. Leta 2139 bodo pa sploh vsi ljudje blazni. Po mnenju angleške statistike se bo vsem ljudem zmešalo. Ljudje se niti zavedajo ne bodo, da niso več normalni. Sicer se pa tudi zdaj mnogi ne zavedajo in tako se ne bo v bistvu nič spremenilo.

Pri bivšem sultanu

Londonški novinar G. Tappin je posejil te dni bivšega turškega sultana, Mohameda VI., ki preživlja zadnja leta svojega burnega življenja v pregnanstvu v Švici. Našel ga je v maj vili v gorah, kjer biva bivši vladar otomanske države in veliki kalif s svojim tajnikom. Sultan si je baš sušil pri peči nogavice, ko je vstopil angleški novinar. Turško veličanstvo je bilo oblečeno tako, kakor se oblačijo prebivalci gorskih krajev v Švici.

Sultan je precej dobro rejen in ima zdrava rdeča lica, ki nič ne spominjajo na degenerirano sultansko obličja, kakor jih poznamo iz raznih povesti in ro-

manov. Zelo previdno je odgovarjal novinarju na razna vprašanja in šele ko ga je novinar vprašal, ali se mu kaj toži po slavnem haremu, v katerem je imel 500 žena, je postal sultan zgovoren. Izjavil je, da ga izgnanstvo najbolj teži baš zato, ker je izgubil harem. Čudno pa je, da se je šele v Švici resno zaljubil, dasi je imel v Turčiji na razpolago več kot preveč lepotic. Mohamed VI. se namerava baše kmalu poročiti z lepo Francozinko Julietto Lepeon. Po sultanovem mnenju je turškim haremom že odklenalo in zdaj imajo Turki večjo ma samo po eno ženo ali pa se sploh ne oženijo. Sultan je srečen, da ni vzel s seboj v Švico harema, ker bi ga bil že davno izgubil. V Švico se radi zatekajo razni magnati, ki bi mu gotovo zapeljali vse odtiske. Na vprašanje, da-li mu je žal prestola, je sultan odkimal z glavo, pač pa je izjavil, da mu je zelo žal krasne zbirke čibukov, ki jo je pustil v Carigradu.

Moderni Vikingi

Skupina v Newyorku naseljenih Skandinavcev je ustanovila društvo »American Viking aeronautical association«, čigar namen je poleteti prihodnje leto okrog sveta. Društvo si je že naročilo hidroplan »Belanca« z motorji Pratt - Whitley s 425 HP. Letalo mora biti gotovo do konca marca. Polet Skandinavcev okrog sveta je razdeljen na sledeče etape: Newyork - Rio de Janeiro - Buenos Aires, od tod druga etapa preko južnega Atlantskega oceana do Kapstadta, tretja nad vzhodno afriško obalo do Bombaja in dalje na avstralsko obalo. Iz Indije nameravajo Skandinavci poleteti v Evropo preko Carigrada in Rima v Kodani, od tod pa v Oslo in Stockholm. Iz Danske bi se vrnilo letalo v Newyork zopet preko oceana.

Polet okrog sveta organizira pilot ameriške mornarice Storm Archer, rodom Norvežan, ki se je odlikoval kot letalec med svetovno vojno. Poleta se udeležijo poleg njega konzul Theofil Wessen, rodom Šved, njegov rojak Georg Gjerloff in telegrafist Julius Seeth, rodem iz Danske. Letalo bo opremljeno s prvostvorno oddajno postajo in radijsignalnim aparatom. Vo-dilna ideja tega poleta je dokazati, da so Skandinavci sposobni slediti zgledu starodavnih Vikingov.

Telefonski promet Newyork-Stockholm

otvoritvi telefonskega prometa na progi London-Newyork, že javljajo o novi prekooceanski telefonski zvezi. Te dni je bil namreč odprt telefonski promet na progi Newyork-Stockholm. Prvi pogovor se je vršil v sredo 30. novembra in je trajal več minut. Kljub ogromni razdalji — obe metropoli ležita v oddaljenosti nad 6000 kilometrov — je pogovor sijajno uspel in sta se obe stranki dobro razumeli.

Prihodnje dni se odpre tudi telefonska zveza na progi Newyork-Antwerpen in pa Newyork-Bruseli. Značilno je, da Paris še nima telefonske zveze z Newyorkom. Baše so temu krivi slabi vodi v Franciji, zlasti na progi Paris-Calais.

Na dva milijona frankov za štiri ujetnike

Pariški »Matin« priobčuje zanimive podrobnosti o pogajanjih s plemeni, ki so odpeljali štiri Evropece v ujetništvo in zahtevali za sile ogromno odškodnino. O čemur smo sivočasno že poročali. Maročani so zahtevali za vse štiri Evropece 2.177.500 frankov odškodnine, dalje bi jim morali Francozi, odnosno guverner dat 16 furnusov, 16 kaftanov in 16 srajc. Vodja, ki se je pogajal z guvernerjem, je zahteval poleg tega še

krasno, z briljanti in dragulji okrašeno sedlo.

Poleg Evropecev so ugrabili Maročani tudi dve mladenki plemena Arnaud, za kateri so morali Francozi plačati 875 tisoč frankov, dati pa so morali tudi več sedel in oblek in en — fonograf.

Banditi so sprva zahtevali razno orožje in izjavili, da morajo Francozi skleniti z njimi premirje za dobo 8 let. Francozi na te predloge niso pristali. Sedaj vodijo Francozi živahno propagando med maroškim plemen in širijo letake, v katerih zahtevajo, da ta plemena vrnejo banditom izplačano odkupnino, v nasprotnem primeru pa bodo Francozi segli po strogih represalijah.

so najboljše, najtrajnejše in zato najcenejše.

Prostitutka hotela zastrupiti detektiva

V Bratislavi je bila aretirana te dni 51-letna prostitutka Marija Hechmajnova, ki je nameravala spraviti s sveta detektiva Alojzija Stochlika. Prostitutka je prišla v detektivovo stanovanje in izročila Magdaleni Preitzi, ki ima pri detektivu sobo v podnajemu, razna zelišča češ, da jih je naročil detektiv. Naročila je podnajemnici, naj zelišča takoj skuha in pripravi iz njih detektivu čaj, češ, da mu bo takoj odleglo, čim se ga napije.

Ko se je detektiv zvečer vrnil, se je zelo začudil, ker o zeliščih sploh ni nič vedel. Takoj je začel iskati staro prostitutko, ker se mu je zdelo, da ga je hotela zastrupiti. Našel jo je v nekem nočnem lokalu in jo aretirjal. Na policiji je prostitutka trdila, da je poslala zelišča detektivova žena, od katere se namerava ločiti.

Žena je hotela moža zastrupiti. Toda pri zaslišanju je detektivova žena odločno ovrgla to trditev. Zato so staro prostitutko odhrali v preiskovalnem zaporu. Zelišča so poslali v zavod za sodno medicino, da jih preiščejo.

Francija dežela kavarn in barov

Po uradni statistiki ima Francija nad 500.000 kavarn, barov in drugih nočnih lokalov tako, da lahko rečemo, da ji pripada v tem pogledu glede na število prebivalcev svetovno prvenstvo. Na drugi strani je pa zanimivo, da je v Franciji komaj 40.000 pekov in 12.000 kemikov. Leta 1830. je bilo v Franciji samo 281.000 kavarn in barov, do leta 1926 je pa naraslo njih število za 90%.

Na vsakega prebivalca Francije odpade letno 18 litrov alkoholnih pijač. Največ kavarn, barov in nočnih lokalov ima seveda Paris, kjer odpade na vsa 75. prebivalca en tak lokal. Uradna statistika navaja tudi, da podleže v Franciji vsako leto 150.000 oseb tuberkulozi, 35.000 pa posledicam pijačevanja. Med morilci in drugimi zločinci je 53 % notoričnih pijačev, med drugimi kaznjenci 57 %, med berači in postopaci pa 75 %. 80 % nedolžnih zločincev se ima v Franciji zahvaliti svojim roditeljem - pijačencem, da so zšli že v zgodnji mladosti na kriva pota.

Fi-li-po:

V dežju

Slučica iz kitajskega življenja.

Sin neba, cesar Li-o-a, je stal pri oknu svoje porcelanaste palače. Bil je še mlad in prikupljive zunanosti. Sredi razkošja in sijaja ni nikoli pozabil na siromake in nesrečneže.

Lilo je kakor iz skafja, nebo je plakalo, cvetlice in drevesa so pretakale solze v potokih. Cesarjevo srce je bilo polno tuge. Misli si je:

— Ubožci, ki nimajo niti klobukov, da bi si pokrili v tem nalivu glave.

Obrnil se je h komorniku, rekoč:

— Rad bi vedel, koliko je v mojem Pekingu nesrečnežev brez klobukov.

— Svetlo Solnce, — je odgovoril Tsung-he-tsang in padel na kolena, — vladarju vladarjev je vse mogoče. Preden zaide solnce, boš vedel, koliko je v Pekingu siromakov brez klobukov.

Vladar se je zadovoljno nasmehnil in Tsung-he-tsang je hitel na vso moč k prvemu ministru San-che-sanu.

Planil je v njegov kabinet ves upchan in celo dolžne časti ni izkazal dostojanstveniku, tako se mu je mudilo.

— Radost vsemirja, naš gospodar je zelo v skrbeh, — je zajecel. — Po Pekingu se klati v dežju sodrga brez klobukov. Moj gospod je zelo oporčen nad tem in hoče še danes vedeti, koliko je v mestu teh siromakov.

— Praviš, da so pri nas taki postopaci, — je odgovoril San-che-san, — in da hodijo celo brez klobukov?

Hito je dal poklicati poveljnika mesta Pi-e-va.

— Zelo neugodne vesti iz dvorca, — je dejal, ko se mu je Pi-e-vo klanjal do tal. — Gospodar naših življenj je opazil v mestu nered.

— Kako to — je vzkliknil Pi-e-vo začuden, — kaj ne loči mesta od dvorca zid?

— Ne vem, kako se je to zgodilo, gotovo pa, da se Nieg. Milost strašno jezi na postopace, ki hodijo v dežju po Pekingu brez klobukov. Še danes hoče vedeti, koliko je teh postopacev.

— Pokličite mi takoj tega starega psa Jur-sunga! — je zarohnel Pi-e-vo na svoje podložnike.

In ko je padel poveljnik mestne straže ves blede in prestrašen k njegovim nogam, ga je mandarin pošteno ostel.

— Mrha ti grda, lopov, ali hočeš nas vse pripraviti ob glavo in zobe svrge?

— Izvoli mi pojasniti vzrok svoje gneva, — je jecjal Jur-sung in se tresel od groze pri mandarinovih nogah.

— Drugače se bojim, da besed tvoje modrosti ne bom razumel.

— Stari pes, zaslužil si, da bi pasel svinje, ne pa da stražiš največje mesto sveta! Cesar se je osebno prepričal o neredu v Pekingu. Po ulicah se klatijo v dežju ljudje brez klobukov! Do večera imaš čas, da mi vse prešteješ.

— Zgodilo se bo! — je odgovoril Jur-sung in si trikrat do tal priklonil. Komaj je utihnil glas gonga, že je bila zbrana okrog poveljnika vsa mestna straža.

— Razbojniki, sodrga! — jih je nagovoril, — obesiti vas dam na rožni peceli. Tako mi stražite mesto! Ljudje hodijo v dežju brez klobukov. Kdo jim je dovolil? Da mi do večera iztaknete vse, ki nimajo na glavi niti slamnikov.

Straža je hitela na vso moč izpolniti povelje in po blatnih ulicah Pekinga je trajala celo uro divja gonja za ljudmi.

— Držite ga, držite ga! — je kričala straža in drvela za siromakom brez klobuka. Vlačila jih je iz podstrešij, iz zavetnih vrat in iz hiš, kamor so se skrili kakor miši. Ki jih lovi kuhar za ragu. V eni uri so bil vsi goloviglavci na velikem dvorišču kaznišnice.

— Koliko jih je? — je vprašal Jur-sung.

— Dvajset tisoč dvesto, — je odgovorila straža in se priklonila do tal.

— Snemite jim glave, da ne bodo hodili brez klobukov, — je zapovedal Jur-sung. In čez pol ure je ležalo na dvorišču kaznišnice vseh 20200 obglavljenih Kitajcev.

Takoj nato je odšel Jur-sung z radostno vestjo k Pi-e-vo, ta pa hitro k San-che-sanu, ki je sporočil veselo novico Tsung-he-tsangu.

Bližal se je večer. Dež je ponehal, veter je majal drevje in vsa narava se je kopala v žarkih zahajajočega solnca. Kraljevski vrt je bil poln vonjav in solz. Sin neba Li-o-a je stal pri oknu svoje porcelanaste palače in občudoval lepoto božjega stvarstva. Toda ker je bil dober, ni niti v takih trenutkih pozabil na siromake.

— Ah, da, — je dejal in se obrnil k Tsung-he-tsangu, ki je baš vstopil, — naročil sem ti dognati koliko mojih dobrih Pekinčanov ni imelo danes niti klobuka, da bi se obvarovali dežja.

— Željo Vladarja Sveta so zvesti služabniki izpolnili, — je odgovoril Tsung-he-tsang in se nizko poklonil.

— No torej, koliko jih je? Povej po pravici!

— V celem Pekingu ni nobenega človeka brez klobuka. Prisegam!

In Tsung-he-tsang je dvignil roko in povesil glavo.

Dobri cesar se je zadovoljno nasmehnil.

— B'laženo mesto, blažena dežja! — je vzkliknil. — Kako srečen sem, da se pod mojim vladanjem ljudstvu tako dobro godi!

In vsi v palači so bili blaženi videč, da je cesar zadovoljen in srečen. Tsung-he-tsang San-che-san, Pi-e-vo in Jur-sung so bili pa kmalu nato odlikovani z rdečim Zlatega zmaja za očetovsko skrb za ljudstvo.

Velikanski uspeh!

Vse včerajšnje predstave razprodane!

Gane ob: 4, 3/4, 6, 1/2, 8.

Šah carici

(Suženj carice.)

ki se predvaja ravnokar v vseh svetovnih kino-gledališčih z največjim uspehom.

Borba za osvobodjenje Poljske. — Velikanski silaj dvora ruske carice Katarine II. — Pretresljivi in vzvišeni prizori domovinske ljubezni. — Osveta carice. — Veselje.

Zalost. — Ljubezen. — Spletke. — Razkošje. — Sijaj. — Sovražstvo. — Vojna. — Izdajstvo. — Preganjanje. — Smrti kosaški plesi. — Balet i. t. d. i. t. d.

Velika senzacija: ŠAH - AUTOMAT V filmu nastopa armada, ki šteje nad 5000 konjenikov in nad 100.000 drugih sodelujočih.

Pri vseh predstavah poje pevski zbor rusko - poljske pesmi in sodeluje

BALALAJKA - ORKESTER. V glavni vlogi najboljša sodobna francoska filmska zvezda EDIT JEHANNE.

ELITNI KINO MATICA

2 1/2 % državne obveznice za vojno škodo.

**Žrebanje 15. januarja in
15. februarja 1928.**

V teh dveh dnevih bodo izvečeni sledeči dobitki:

1 od Din 1,000 000—	Din 1,000 000—
2 " " 500 000—	" 1,000 000—
5 " " 200 000—	" 1,000 000—
10 " " 100 000—	" 1,000 000—
20 " " 50 000—	" 1,000 000—
50 " " 20 000—	" 1,000 000—
100 " " 10 000—	" 1,000 000—
28000 " " 1 000—	" 28,000 000—

Petintrideset milijonov dinarjev — skupaj . . . 35,000 000 — dinarjev

Že po prvem vplačilu imate pravo na dobiček.

Ta obrestovana državna renta je najboljša in najsigurnejša

**hranilna vloga in obenem gratis — srečka,
s katero se lahko milijoni dobijo, v nobe-
nem slučaju pa kaj izgubi!**

Opozoritev!

**Opozarja se na nesolidne tvrdke,
katere skušajo to rento potom
različnih agentov razprodajati
na obroke s skopuškim obre-
stmi od 50, 60, da celo 90 %**

Vi lahko dvignete to rento pri nas **od 1-200 komadov** proti mesečnemu odplačilu **pod solidnimi pogoji** in le proti zaračunavanju

15 % obresti na leto

nakar Vam od dneva vplačila odobravamo tudi obresti **in sicer tako,
da plačate za kredit de facto
kvečjemu 8 — 9 % dnevnega kurza.**

**Že po prvem vplačilu popolno pravo na igranju dne
15. januarja in 15. februarja 1928.**

Prodajni pogoji:

Na takojšnje odplačilo za komad (Nominala Din 1.000—) — Din 400— + 5 Din za stroške.

**Na odplačilo v 12 mesečnih obrokih
za komad mesečno Din 38—**

**Na odplačilo v 24 mesečnih obrokih
za komad mesečno Din 22—**

**Več kot 200 kom. te rente proti mesečnemu odplačilu se
eni osebi ne izda**

Naročila najbolje potom dopisnice s takojšnjo vpošiljativjo prvega obroka potom poštne nakaznice na

**Bankovno komanditno društvo A. REIN I DRUG
ZAGREB**

Trg kralja Tomislava 15, Gajeva ulica 8, Preradovićev trg 5.

Oglejte natančno naslov in tvrdko!

Na Bankovno komanditno društvo A. REIN I DRUG, Zagreb.

Danes sem Vam poslal s pošto nakaznico

Dinarjev

ter Vas prosim, da mi za nadomestilo komadov 2 1/2 % državnih obveznic vojne škode stavite v Vašo shrambo. Prosim, da se mi takoj pošlje obročni list, zaznamovan s serijami in števi meni dodeljenih obveznic. Bodoče obroke Vam bodem nakazoval v smislu obročnega lista točno vsakomesečno skozi daljnih 12 mesecev po Din 38— za komad ali 24 mes. po 22 D za kom., v katero svrhu prosim, da mi pošljete vplač. listov ček. zav.

_____, dne _____ 192_____

Ime: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Prosimo za točni in čitljiv naslov!

DRUŽBA «ILIRJA»
Premog, drva, koks,
OGLJE — Dunajska cesta 4r
(poleg Iv. Zakotnika) — Tele-
fon 2820. 108/1

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccolija v
Ljubljani — krepeča oslabele,
malokrvne odrasle in otroke
113/L

Trgovski pomočnik
vojaščin prost, izurjen v me-
šani trgovini — se sprejme v
večji trgovini. — Ponudbe na
upravo «Slov. Naroda» pod
«Sigurna moč»/2910s.

Strojepisje
dvo- in trimesečni tečaj prične
z 2. decembrom Christofov za-
vod. Domobranska cesta 7/I.
— Večerni in dnevni tečaj:
učna ura Din 4.—

GON

ek prot. kapavci (tripperju)
gnojenju ter zastareli mi-
kroničnem gnojenju tri-
terja in vnetja sečnega me-
harja. Za popolno ozdra-
venje je treba ločkov.
Cena z navodilom za to če-
15 Din. Izdava in raz-
vošila po pošti lekarna
PENIC Zaprskič

Najboljši premog
ČEBIN, Ljubljana, Wolfova uli-
ca 1/2. 2884

Snežne čevlje
in galoše oddajate v popravilo
samo strokovnjaku Avg. Skofu,
čevljarju, Borštnikov trg 1 (za
dramskim gledališčem). 2906

Butare in kolobarje
popolnoma suhe — izredno po-
ceni. — ČEBIN Ljubljana
Wolfova ulica 1/2. 2807

Svetovni oateni 'Zephir'
Lesna trajno goreča
oč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva so-
bo skozi 24 ur.
«ZEPHIR» tvornica peči Su-
hotica Zastopstvo v Ljubljani:
BREZNIK & FRITSCH

GIOVAN BOCCACCIO

DEKAMERON

Prevel Dr. ANDREJ BUDAL

- I. knjiga.** Bros. Din 36—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju poltranc vez Din 100—
z ilustracijami
- II. knjiga.** Bros. Din 36—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju poltranc vez Din 100—
z ilustracijami
- III. knjiga.** Bros. Din 36—, platno Din 72—, luksuzna iz-
daja na boljšem papirju poltranc vez Din 100—
z ilustracijami

Knjige se dobe v knjigarni Jiskovne Zadruga
v Ljubljani, Presernova ul. 54.

Za Miklavža 20% popusta pri vsakem
kupobuku da
modni salon
Stuchly-Maške
Ljubljana - Ž. ovska ulica 1.

A i so to členki?

Ali je to celo telo, katero Vas muči in
povzročuje boli? Ako Vas draži v grlu,
ako čutite mrzlotu v nogah, tedaj je
dana tudi Vam prilika, da se osvedočite
v kako kratkem času lahko odstranite
s starim priljubljenim narodnim sred-
stvom in kozmetiko, že od naših de-
dov rabljenim lepodiščem «Feller-
jevim» «Elsafuidom» te Vaše muke.
Čutite se li češče duševno in telesno
trudni, prehlajeni, hripavi, nahodni, po-
javljajo se Vam li češče revmatič-
ne bolezni in se čutite slabi, tedaj b-
tudi Vi potom drgnjenja, mazar-
pranja z Elsa - fluidom odpravili.
Nekoliko kapljic tudi za notra-
rabo! To preprečuje želodčne
pokoženja in prija izvanje

V lekarnah in tozadevnih trgovinah zahtevajte povsod pravi Fel-
terjev «Elsafuid» v poskusnih steklenicah po 6 Din. v dvojnih
po 9 Din. ali specialnih po 26 Din. Ako naročite direktno po pošti,
tedaj Vas stane 9 poskusnih steklenic ali 6 dvojnih ali 2 speci-
jalni 62 Din z omotom in poštnino vred. Nasprotno pa 27 poskus-
nih ali 15 dvojnih ali 6 specialnih samo 139 Din. Naslov označite
jasno: lekarnarju

**EUGEN V. FELLER, Stubica
Donja Elsatrg 238 Hrvatska**

Mestni pogrebni svet.

Bris posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naša iskreno ljubljena nad vse
skrbna in dobra mama, stara mama, tašča, sestra, teta in svakinja, gospa

Lujiza Leustek roj. pl. Šipuš-Sisačka

vdova lekarnarja

dne 1. decembra 1927 bogu vdano preminila
Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil dne 3. decembra 1927 ob
3. uri popo dne iz niše žalosti, Lingarjeva ulica št. 1.
Prosimo tihega sožalja.

V LJUBLJANI, 1. decembra 1927.

Mr. Milivoj Leustek, sin. — Mica Hus, Elza Prelovšek, hčeri. — Mr. Edmund
Hus, lekarnar; ing. Matko Prelovšek, mestni gradbeni direktor zeta. — Mitja,
Borut, Zdravko, Zue ko, vnuki. Tatjana, Željka, vnukinji. —

Vsi ostali sorodniki